

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
P.O. Box 03206 - Cleveland, Ohio 44103
Rugpjūtis - August 20, 1975 Nr. 55
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPERGERBIAMI
SKAITYTOJAI
IR RĖMĖJAI

Š.m. rugpjūčio 1 ir 2 d.d. Clevelande posėdžiavo Vilties D-jos Valdyba, Revizijos Komisija, Dirvos redaktorius ir Dirvos įkurdinimo k-jos nariai. Apsvarstyta padėtis, kuri susidarė po liepos 30 d. gaisro, sunaikinusio Dirvos pastatą, dalį spausdinimo mašinų, Dirvos kompleksus, knygas, spaustuvės ir fotografines medžiagas ir kt.

Vienbalsiai nutarta iš naujo atkurti Vilties D-jos leidyklą, kuri leistų Dirvą ir spausdintų lietuviškus laikraščius bei knygas. Šio tikslo sieksime dviem etapais: laikinu ir pastoviu.

Pradžiai Dirvai leisti sąlygas improvizavome. Šiame etape ji eis kartą savaitėje. Antram etapui projektuojame pastovias sąlygas. Tam tikslui nutarėme įsigyti nuosavas patalpas, supirkti reikalingas mašinas ir priemones. Ruošiamo detalų projektą, kurį priėmė paselbsime Dirvoje. Pasirūšime Vilties spausuvei sudaryti visas reikalingas sąlygas ir tuo užtikrinti Dirvos ir kitų Vilties leidinių pastovų išleidimą. Žinome, kad vieni patys tą padaryti neįstengsime. Mus labai džiugina ir padrasina daugelio Dirvos skaitytojų rėmėjų ir organizacijų po gaisro nelaimės pareikštas mūsų numatytiems darbams pritarimas, paskatinimas ir pažadėta gausi finansinė parama.

Dėkojame visiems Dirvos skaitytojams, bendradarbiams ir rėmėjams už ilgalaikę nuoširdžią draugystę ir paramą. Ir draugystės, ir paramos mums šiandien dar daugiau reikia.

Šiomet sueina 60 metų nuo Dirvos įkūrimo. Dirva mūsų neapleido per šešiasdešimt metų vis budriai stovėdama lietuviškų uždavinių sargyboje. Vilties D-ja tvirtai tiki, kad stipri lietuviška spauda ir išlikimas sąmoningais lietuviams yra neatskiriama būtinybė. Mūsų geriausias ambasadoriavimas — tai nuoširdi parama savajai spaudai. Ji yra kovotojų už lietuviybės išlaikymą pirmose eilėse. Padėdami lietuviškai spaudai, padėdami sau ir savo vaikams išlikti lietuviams.

Clevelando lietuviai sudaro vieną iš solidariausių lietuviškų kolonijų išeivijoje. Vilties D-ja tvirtai tiki, kad clevelandiečiai stipriai parems ruošiamą specialų vajų nuosaviems pastatams ir priemonėms įsigyti. Turime

Dirvos pastatas po gaisro,
J. Carlos nuotrauka

MUS IŠDAVĖ... AR NE?

IŠPŪDŽIAI PO HELSINKIO KONFERENCIJOS

Helsinkio viršūnių konferencija mums gali pasirodyti kaip paminklas ant seniai suploto kapo. Šiaip ar taip Leonidas Brežnevas, pasirašydamas Europos Saugumo Konferencijos deklaraciją, verkė. Galima spėti, kad tai buvo ne liūdesio ašaros, o džiaugsmo, antra — išstūmimo Amerikos iš Europos, trečia — už Vakarų saugumo reikalavimų užmigdymo, einančio prie 'blokų' likvidacijos, o po to visos Europos 'susuominimo'.

Kiti prie tų trijų tikslų norėtų dar pridėti ketvirtą ir sovietų akyse gal patį svarbiausią: taikingo Vakarų užnugario išugdymą konflikto su Kinija atvejui. Kaip teisingai pabrėžė N.Y. Times C.L.

sukelti bent \$60,000. Šios sumos trečdalis tikime suks clevelandiečiai savo laikraščio tvirtesnei atečiai užtikrinti.

Sunkios yra ekonominės sąlygos lietuviškam laikraščiui. Gaisro nelaimė jas dar labiau apsunkina. Sutartinai ir su dideliu pasiryžimu padarykime viską, kad Dirva iš šios nelaimės išeitų stipri ir persikėlusį arčiau prie Clevelando lietuviškųjų organizacijų centro dar intensyviau ir pajėgiau stovėtų lietuviškųjų uždavinių sargyboje.

Vilties Draugijos Valdyba

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Sulzbergeris, pasirašyta deklaracija skelbia:

"Dalyvaujančios valstybės laiko nepažeidžiamom VISAS savo sienas lygiai kaip visų Europos valstybių sienas, ir dėl to jos susilauks nuo tų sienų puolimo dabar ir ateityje."

Todėl paraidžiui ir iš esmės žiūrint atrodo, kad Sovietų Sąjunga ir JAV užsitikrino VISAS savo sienas, t.y. įskaitant ir pačią ilgiausią sieną tarp Sovietijos ir Kinijos! Tiesa, vokiečiams spaudžiant į deklaraciją įrašyta, kad sienos vis dėlto gali būti pakeistos taikingai, tačiau tai skamba ironiškai. Juk pati Vakarų Vokietija, pripažindama suverene valstybę Rytų Vokietija — savo dalį, igalino tos deklaracijos pasirašymą! Mat, taip išrišus 'vokiečių klausimą', Washingtonui ir Europos sostinėm neliko kliūčių siekti tolesnio atoslūgio su Maskva. Specifiniai, geresniais santykiais su Maskva, Washingtonui norėjosi baigti įkūręjį amerikiečiams Vietnamo karą, priversti prie arabų-Izraelio pastovesnių paliaubų bei apsiginklavimo abejose pusėse sumažinimo.

Jei visa tai būtų pasiekiama, Helsinkio deklaraciją pasirašydamas iš džiaugsmo galėtų verkėti ir... Nixonas. Deja jis buvo išsvietintas iš Baltųjų Rūmų ir šiandien veda pusiau trmtinio gyvenimą Pacifiko pakrantėje. JAV liko be stipresnės valdžios, nes laimėjęs kongresas pats neži-

nojo, ką daryti. Vietnamas buvo pralaimėtas komunistams ir dėl to nėra reikalo daryti nuolaidų kur kitur, o derybos dėl atominio apsiginklavimo bei abipusio išbalansuoto kariuomenių atitraukimo iš Europos įstrigo. Tokioje situacijoje Helsinkio deklaracija jau atrodė tik vienpusiška nuolaida sovietams už tai nieko atgal negaunant. Už tat nenuostabu kad ji susilaukė daug kritikos. Prieš prezidento Fordo išvyką į Suomiją pasisakė ir N.Y. Times ir Wall Street Journal, o paryžiškio Le Figaro bendradarbis Raymond Aron suvedė:

"Europos Saugumo ir Bendravimo Konferencija istorijoje gaus specialią vietą. Jokia kita konferencija taip ilgai nesitęsė ir nesutelkė tiek daug diplomatų, kad pasiektų tokių silpnų rezultatų. Jei galų gale Vakarų valstybių galvos padarė Brežnevui malonumą ir iškilmingai pasirašė tekstą, kuris neturi su tarties vertės, tai ta nuolaida ar nusižeminimas turi tik simbolinės reikšmės. O vis dėlto: jei JAV ar kurioje svarbesnėje Vakarų Europos valstybėje būtų buvęs

(Nukelta į 3 psl.)

DIRVA IR TOLIAU
EIS CLEVELANDE

'Ugnis Dirvą gali tik pristabdyti, bet ne sunaikinti', rašo inž. Vaclovas Mažeika iš Chicago, siųsdamas \$50 auką.

Tai teisingi žodžiai. Jei ugnis ir vanduo Dirvai pridarė didelių nuostolių — sunaikinant Dirvos kompleksus, knygas, popierių, fotografines medžiagas ir sugadinant spausdinimo priemones — tai vis dėl to pati Dirva nesidavė sunaikinama. Dirva, kiek skirtingo formato, vėl pastoviai lankys savo skaitytojus. Jei malonūs skaitytojai ir bendradarbiai šiame numeryje nerastų savo, ar pageidautų, straipsnių — tegu atleiddžia mums. Su kiekvienu nauju Dirvos numeriu mes dėsime visas pastangas tobulėti ir stiprėti.

Nepaprastai stiprina ir drąsina faktas, kad tuoj po nelaimės iš skaitytojų gavo mes daug laiškų kartu su finansine parama.

Pirmieji atsiliepė chigagiečiai: dr. V. Dargis \$500, K. Pocius \$250, inž. J. Jurkūnas \$250, inž. E. Bartkus \$250 ir dr. J. Bartkus \$100. Ačiū jiems!

(Nukelta į 2 psl.)

**DIRVAI visą korespondenciją
ir pinigus siųsti šiuo adresu:
Dirva, P.O. Box 03206,
Cleveland, Ohio 44103.
Redaktoriaus tel. (216) 321-4751**

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Šalis, kur pieno bonka 4 centai...

Turbūt mažai kas man patiks, kad šiais laikais dar yra kraštas, kuriame pieno bonka (pint'as) kainuoja tik keturi centai, kad sviesto svaras galima nupirkti už 28 ar daugiausiai už 32 centus, kad baltos duonos kepalas te-
kainuoja tik 14 centų. Negalvokite, kad aš jums duodu dvidešimt metų senumo kainas. Tikrai ne, tas viskas galima ir šiandien pirkti Naujojoje Zelandijoje.

Būnant man N.Zelandijoje ir vaikščiojant po Wellington'o gatves, ypatingai į akis krito jų krautuvėse esančios tiesiog neįtikimai žemos maisto kainos. Aš pasiteiravau kaip gali išsilaikyti šiame krašte pieno ūkis, kai pienas ir dar pristatomas į namus, tekainuoja tik 4 centai. Pasirodo, kad didelę dalį už pieną apmoka valstybė ir jos biudžetui tas į metus kainuoja virš 50 mil. dolerių, kas padalinus tarp 3 mil. gyventojų, yra jau ne taip maža pinigų suma. Ir tas viskas jau tęsiasi nuo buvusios didžiosios prieškarinės infliacijos, kai iki šiol dar nei viena vyriausybė nedrįsta šios 'pieno paramos' panaikinti. Šiame krašte ne tik pienas, bet ir visi kiti pieno produktai yra labai pigūs — pav. saldi grietinė 1/2 pint'o kainuoja 20 centų, kai įvairiausių rūšių sūris irgi labai pigus.

Olimpijadoms metu Muenchene buvau nevestas į studentų vyninę, kur ant stalų visuomet yra padėta storkai piaustytos šviežios duonos ir jos, užgerdamas vynu, gali valgyti nemokamai kiek tik nori. Ši duona dažnai būdavo studentų visos dienos maistas. Panašiai yra ir N. Zelandijoje, ypatingai su jaunaisiais ir nedaug dolerių turinčiais turistais. Tik, žinoma, čia yra yra daug geriau, nes nereikia, kaip Vokietijoje, valgyt vienos duonos aplaistant jį pigiu vynu, bet duoną gali patepti skaniu sviestu, uždedant gero sūrio ir palydint geru pienu ar net grietinėle.

Be pieno produktų gana pigi yra ir visa mėsa, nors daržovės, ypatingai žiemos metų, yra brangios. Kadangi N. Zelandija yra šaltokas kraštas, tai ir vaisių kainos yra skirtingos. Pav. obuoliai tekainuoja tik 9 centai svarui, o apelsinai — 30 centų. Kiti šiltųjų kraštų vaisiai, daugiausiai atvežti iš Australijos, yra ir brangesni.

Kiek teko patirti, N. Zelandijoje ypatingai yra rūpinamasi vaikais ir prieaugliu, kas gerokai pralenkia ir Australiją. Mokyklos ir mokslo valdiškose gimnazijose yra nemokamas, kai privačiose mokyklose, palyginus su Australija, mokslas yra gero-
kai pigesnis. Mokymo siste-

mos yra maždaug tos pačios, tik N.Zelandijoje nėra tokio didelio formalumo ir viskas yra daugiau imama iš laisvės, ne taip įtempto, taško pačiame moksle ir santykiuose tarp mokinių ir mokytojų.

Šiuo metu Australijoje vyksta didžiulis persitvarkymas mediciniškame gyvenime, nes jau pradėjo veikti taip vadinamas 'Medibank' ir kiekvienas šio krašto gyventojas turi tik labai mažai mokėti daktarams ir nemokamai būti patalpintas į ligoninių viešąsias palatas, nors už operacijas, vaistus ir kt. reikia primokėti. Gi N.Zelandijoje suaugusiam už vizitą pas gydytoją reikia mokėti \$3 ir vaikui, iki 16 metų, tik \$1½. Priklausant medicinos apdraudos fondams, nekainuoja niekas. Įdomu ir tas, kad daktarų parašyti receptų vaistai visiškai nieko nekainuoja. Tiek daktarams — už jų apžiūrėtus pacientus, tiek ir vaistininkams už vaistus, skirtumą moka valstybė. Pensininkai ir socialinę paramą gaunantieji, turi nemokamą priežiūrą, o greitosios pagalbos automobiliai yra visiems nemokami.

Vaikams iki 16 metų ir mokiniams iki 18-ros, yra visiškai nemokama ir laisva dantų priežiūra ir gydymas. Mokyklose vaikams dantys gydytojų yra tikrinama kas šeši mėnesiai, kai suaugusieji gali priklausyti nemokamiems dantų fondams, kur už tam tikrą mokestį yra duodama dantų gydymas. Pats gyvenimas N.Zelandijoje, kiek teko pastebėti, yra panašus kaip ir Australijoje. Algos yra gerokai mažesnės, tačiau, išskyrus maistą, visi kiti dalykai yra gana brangūs, ypatingai importuoti, dalykai yra brangesni negu Australijoje. Kaip ir visame pasaulyje, taip ir šiame krašte jaučiama infliacija ir paskutiniui metu čia yra virš 3000 bedarbių, kas sudaro .01% visų gyventojų. Vyriausybė, nenorėdama turėti daugiau bedarbių, kuone visai sustabdė naujų imigrantų įvažiavimą.

Dirbant pašte, ypatingai man krenta į akis daug piges-

nis N.Zelandijos pašto tarifas. Jeigu iš Australijos į N. Zelandijos oro pašto laiškas pasiųsti kainuoja 15 centų (nuo rugsėjo 1 d. visi Australijos pašto tarifai bus vėl gerokai pakelti), tai tas pats laiškas pasiųsti iš N.Zelandijos į Australiją tekainuoja tik 8 centai. Tas pats yra ir su paprasto pašto, telegramų ir siuntinių kainomis. Viskas kuone per pusę pigiau.

Jeigu Amerikoje, gal dalinai ir Australijoje, automobiliai yra laikomas kaip eilinė susisiekimo priemonė, tai N. Zelandijoje automobilis yra laikomas jau kaip liuksusas. Nauji automobiliai yra ypatingai brangūs ir jų importavimas yra labai ribotas. Lygiai taip pat ir ne nauji automobiliai yra labai brangūs. Pav. šiuo metu 1973 m. Chevrolet kainuoja \$6500, 1972 m. Ford Falcon — \$4800, 1964 m. Valiant — \$1600, 1969 m. Volkswagen — \$2900 ir pan. Palyginus su Australija, vartotų automobilių kainos yra tiesiog astronomiškos, todėl nenuostabu, kad zelandiečiai, atvykę į Australiją, tuoj pat išigyja automobilį. Būnant N.Zelandijoje, ypatingai į akis krito didelis skaičius važiuojančių senais automobiliais, kurių jau Australijoje senai neteko matyti. Su automobilių pasakiškomis kainomis kartu seka ir benzino bei alyvos didelės kainos. Vienas galionas benzino tenai kainuoja \$1, nes N.Zelandijos vyriausybė nori kuo daugiau sumažinti alyvos importą ir savo dolerių išleidimą į užsienį.

Tačiau, jeigu susisiekimas automobiliais ir malonumas jį turėti yra labai brangus, tai viešas transportas yra pigus. Autobuso viena sekcija tekainuoja tik 10 centų, kai pensininkai ir vaikai už penkis centus gali važiuoti kur tik jie nori. Kaip autobusų, taip ir traukinių bilietai yra pigūs.

N.Zelandija yra ypatingai gražus kraštas. Vis daugiau šiame krašte populiarėja žiemos slidinėjimo sportas ir, daugelio ekspertų nuomone, natūralios kalnų slidinėjimo vietovės, daugeliu atveju pralenkia ir žinomiausius Europos žiemos kurortus. Keista, bet jeigu vienoje vietoje sniegas ir šaltis ausis spingina, tai pavaižiavus truputį toliau šiltųjų žemės geizerių vandenys žmonės kuo puikiau maudosi ir

■ Iš kitos pusės

KAS KĄ ATSTOVAUJA?

Prezidentas Fordas, išvykdamas į 'viršūnių' susitikimą Helsinkyje, rado reikalo patvirtinti, kad ten priimti principai neprieštarauja Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimui. Tam reikalui į Baltuosius Rūmus buvo sukviešti tautybių atstovai, kurių tarpe buvo ir Altos pirminkas bei SLA prezidentas. Sakoma, kad buvę dėta pastangų pakviestųjų skaičių padidinti, tačiau jos nedavusios rezultatų, kas mūsų 'veiksniuje' be abejo sukels daug priekaištų ir diskusijų.

Tiesa, jos bus daugiau akademinio pobūdžio, nes visų pirma — šaukštai jau po pietų, o antra — svarbu, kad apie tai buvo viešai pareikšta ne mums, o Amerikos spaudai. Mūsų veikėjų nuotraukų, liudijančių jų vizitus Baltuose Rūmuose, matėme jau pakankamai daug. Deja, tik savo laikraščiuose. Paskutinis prezidento pareiškimas jau žinomas ne tik mūsų laikraščių skaitytojams, buvo linksnuojamas visos 'medios'. Šiuo atveju, jei ir niekas iš mūsų nebūtų pakviestas, vistiek galima būtų pasidžiaugti MOSŲ laimėjimu.

Tai, žinoma, penuramins bendruomenininkų, kurie save skaito daugiau representuojančia lietuvių organizacija negu ALTa. Negali sakyti, kad tokiam teigimui nebūtų visai pagrindo.

Anksčiau ALT atrodė kitaip. Jos vadovaujanti 'troika' — Šimutis, Grigaitis ir Vaidila buvo vyriausiais savo laikraščių redaktoriais, o šalia jų dar buvo Olis, iškilusias anais laikais lietuvių tarpe politikas su didele įtaka Margutyje, Dirvoje ir Vinybėje. Atrodo, kad tai buvo geriausia galima šio krašto lietuvių reprezentacija. Ji kontroliavo, ar turėjo įtakos į laikraščius ir tokiu būdu, kaip opinijos kūrėja, vertė su ja skaitytis ir amerikiečių politikierius.

Laikas ir naujų ateivių banga tą nusistovėjusią tvarką pakeitė. Bet jai nusiūgus ką matome? Vienintėlius žmones, dirbančius 'full-time' lietuviškiems reikalams rasiame tik laikraščių redakcijose. Gerai, jei kiti veikėjai pašvenčia tiems reikalams kokį didesnės šventės ilgesnį savaitgalį (ir tai daugiausiai pramogai). Tiesa, laikraštininkai kuklūs ir džiaugiasi, kad šiuo metu yra atpaaiduoti nuo vadinamo politinio darbo, tačiau anksčiau ar vėliau jo neišvengia. Ne tik pirmutiniai, bet ir paskutiniai šiame krašte lietuviybės židiniai bus laikraščiai.

Dėl visa to, jei iš tikro vėl bus ginčų dėl reprezentacijos, besiginčijantieji neturėtų užmiršti, kad šalia jų dar yra kažkokia 'trečioji jėga', nuo kurios egzistencijos priklauso ir jų likimas.

(vm)

gydosi mineraliniuose vandenys.

Nežinau kodėl, bet Australijoje ir ypatingai Sydnėje zelandiečių sutiksi labai daug, kai jų gražiosios merginos, norėdamos kuo greičiau uždirbt visagalį dolerį, gana apšėtai vakarais 'darbuojasi' garsiajame naktinio gyvenimo priemiestyje Kings Cros. Pačioje gi N.Zelandijoje, vietiniai gyventojai į australus žiūri panašiai, kaip australai žiūri į amerikiečius — 'geri žmonės, bet per daug gerai apie save galvoja'.

Baigiant tenorių pasakyti, kad N.Zelandija yra tikra turistinė ir ne tokia didelė kaip Australija atrakcija, jau nekalbant apie pigų valgi ir įdomius vietinius maori žmones,

DIRVA IR TOLIAU...

(Atkelta iš 1 psl.)

Visas gautas aukas ir paramą pradėsime skelbti kitame Dirvos numeryje.

Nuoširdus ačiū visiems už kantrybę laukiant Dirvos pasirodymo ir Jūsų visokeriopą paramą, kuri igoalino mus žymiai greičiau persiorganizuoti ir išleisti šį numerį.

Ačiū visiems!

DIRVA

UPHOLSTERY TUFTER

To replace our man who has retired happily after 25 years. Must be familiar with all types upholstery. Excellent wages and fringe benefits. See Mr. Duncan or Frank at Famous Upholstering, 2300 E. Jefferson 313-259-2000.

(54-56)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 321-4751

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published twice a week, except weekly July 15th thru September 1st, by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne-spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skel-bimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Rugpiūčio 10 d. Naujosios parapijos salėje tuoj po pamaldų buvo sušauktas informacinis susirinkimas painformuoti Clevelando lietuvių visuomenę apie Dirvos padėtį. Susirinkimą atidarė parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, SJ. Susirinkimui vadovavo Vilties valdybos vicepirmininkas dr. A. Butkus.
J. Carlos nuotrauka

ŠIŲ DIENŲ GYVENAMOJI KRIZĖ

EMILIJA ČEKIENĖ

ALT S-gos Pirmininkė

'Optimistiškiau ar pesimiš-tiškiau žiūrėti į ateitį ne tiek jau svarbus dalykas. Kur kas svarbesnis dalykas yra dabar gyvenamoji krizė ir jos priežastys', rašė žurnalas Vairas 1929 m. antrame numeryje.

Praėjo beveik pusė šimto metų, pasikeitė generacijos, buvo įvairių ateities pranašavimų — optimistiškų ir liūd-nai nuteikiančių, o svarbiau-siuoju dalyku ir šiandien tebėra rūpintis šių dienų gy-venamąja krize ir jos prie-žastimi.

JAV per visą tą laikotarpį stovėjo priekyje visų tau-riausių pareiškimų dėl žmo-gaus ir dėl tautų laisvės. Amerikos materialinė galy-bė buvo pasitikėjimo verta garantija, kad tie taurieji pareiškimai vieną dieną bus įgyvendinti. Ir visos tautos optimistiškai į jas žiūrėjo. Bet jau 35 metai kaip Mas-ovs teroras — raudonoji baci-la atkakliai griaužia JAV ir visų kitų laisvų valstybių pa-matus. O Amerikos politi-kos žmonės visą tai mato ir girdi ir vis dėl to nesistengia pasipriešinti ir energingiau stoti už pavergtų tautų amžinąją teisę gyventi lais-vai. Tai matant mes apima pesimizmas dėl pasaulio ir kartu dėl Lietuvos ateities. Gerai žinome, kad reikia iš-naudoti visus kelius Lietu-vos laisvinimo tikslui, kad vi-sos lietuvių jėgos turėtų eiti drauge ir be noro vienos ki-toms kenkti. Lietuvos laisvi-nimo reikalas turėtų nustum-ti visą kitą į antrą eilę ir pri-versti visus sąmoningus lie-tuvius rūpintis dabar gyve-namąja krize.

Mes taip pat gerai žinome, kad kova su komunizmu yra virš politikos, virš asmeni-nių ambicijų ir todėl darosi liūdna, kad iki šiol žemoji 'po litika' — svaitymasis vienu kitiems priekaištais — nepranyksta. Nedaug jau terasi-mės mūsų tarpe vadovų, ku-rie kovą už Lietuvos išlaisvi-nimą statytų aukščiau savo partijos ar asmens, ugdant lietuvių visuomenėje kultū-ringą bei sąžiningą bedradar biavimą, žmoniškumą, solida rumą ir skirtingų pažiūrų gerbimą. To nepasieksime, jei nekontroliuosime savo veiksmų ir žodžių, jei siauru partinių ar asmeninių akira-čių nesistengsime pakeisti

nuoširdaus bendradarbiavi-mo dvasia.

Vienybės klausimą šian-dien linksniuoją viso pasau-lio tautos, linksniuoją ir mū-sų išeivijos veikėjai. Tačiau apie vienybę kalbėti tam, kad savo nuomonę kitam įtai gotum yra per mažas. Vieni-bės reikia siekti platesniu mastu, kad ji tarnautų ne sa-vo asmens ambicijoms paten kinti, bet mūsų organizacijų, institucijų ir kovos už Lietu-vos laisvę stiprinimui. Ir vi-sų tos kalbamos vienybės sie-kimo didžiausia ir pagrindi-nė jungtis yra SPAUDA. Ji padeda spręsti kilusius nuo-monių skirtingumus, jungia skaitytojus tautiniams pla-čių poleikų tikslams, žadina tautinę sąmonę, skelbia Lie-tuvos laisvinimo idėjas, jun-gia po pasaulį išblaškytus lie-tuvius.

JAV lietuvių tautinės minties organizacijos prieš 26 metus susijungusios į vie-ną ir pasivadinusios Ameri-kos Lietuvių Tautinė Sąjun-ga — pabrėžė, kad lietuvių tautinė vienybė niekad ir niekur nebūtų pažeista. To siekia ir dabar per Vilties Dr.-jos leidžiamą laikraštį Dir-vą, kuri šiais metais švęs 60 metų sukaktį. Deja, š.m. lie-pos 30 d. JAV lietuvių koloni-jas pasiekė liūdna žinia, kad nuo kaimyninio pastato užsi-

Kiekvieno žmogaus, orga-nizacijos, visuomenės ir tau-tos gyvenime būna šviesių pragiedrulių, laimingų valan-dų ir tamsių šešėlių bei dide-lių nelaimių.

Viena iš didesnių nelaimių š. m. liepos 30 dieną, ištiko ir išeivijos lietuvių tautinės minties laikraštį DIRVĄ, ku-ri jau 60 metų skelbė po pla-tų pasaulį išblaškytiems lie-tuviams gimtosios kalbos žo-dį, kėlė tautinę sąmonę, dali-nosi jų vargais, troškimais,

degė Dirvos namas ir padaryti dideli nuostoliai. Laimingu būdu buvo išgelbė-ti skaitytojų adresai ir prieš porą metų įsigyta kompiute-rinė rinkimo mašina.

Nuostoliai dideli, bet nėra ko nusiminti. Nelaimė suar-tina žmones — yra sakoma. Tikėkime jog ir šiuo atveju dar labiau suartins Dirvos leidėjus, rėmėjus, skaityto-jus ir mūsų visų nuosirdžiu bendradarbiavimu ir pastan-gomis DIRVĄ palietusi nelai-mė bus nugalėta ir DIRVA pradės pastoviai lankyti skai-tytojus.

džiaugėsi laimėjimais, jungė į bendrą kovą už Lietuvos laisvę.

Lietuvių tauta nelaimėje yra jautri. Kai Lietuvos valstybė kėlėsi iš griuvėsių į nepriklausomą gyvenimą, Amerikos ir kitų laisvųjų kraštų lietuvių rėmė savo tė-vynę materialiai, sutelkdami didžiules pinigų sumas ir stiprino ją savo visais suge-bėjimais.

Tėvynei atsistojuos tvirtai ant savo kojų, nepriklauso-mam gyvenimui sustiprėjus —reikalui atsiradus tauta jautriai atsiliepė ir visais bū-dais parėmė išeiviją Pietų Amerikoje.

Ir dabar, giliai vertindami tautinės spaudos reikšmę išeivijai ir jos 60 metų laiko tekmėje įnašą į bendrąjį lietuvių kultūros ir politikos išlaikymo lobyną nelaimei ištikus, jautriai rea-guodami ateikime į talką pa-remdami savo auka.

Auką siųskti: DIRVA, P.O. Box 03206 Cleveland, Ohio 44103.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba

E. Čekienė, pirm.
J. Sirusas, vice-pirm.
S. Abraitienė, vice-pirm.
J. Bagdonas, sekr.
P. Mačiulaitis, išd.

MUS IŠDAVĖ... AR NE?

(Atkelta iš 1 psl.)

tikras valstybės vyras, tos komedijos nebūtų buvę ... Rytų Europos likimas liko užantspauduotas. Toliau žai-džiama bus jau dėl Vakarų Europos. Brežnevo koman-da yra per atsargi, kad leistųsi į avantiūras. Jis ta-čiau skaičiuoja, kad dėka sa-vo stiprumo, buržuazinių vi-suomenių bailumo ir JAV traukimosi, jis gali pasiekti savo sekantį tikslą: tam tik-ros rūšies protektoriatą Vakarų Europai."

Tai nujautė ir Fordo administracija. Apsidraudi-mui ji pabrėžė, turbūt kaip pavyzdį, kad deklaracija nie-ko dar nereiškia, jog ji nepa-keičia Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo. Tai davė geros progos mūsų 'publicity' pastangom šiame krašte, bet nepakeitė per trisdešimt metų įsisenėju-sios tvarkos tėvynėje. Kas vėl grąžina prie pradžioje iš-kelto suprastinto klausimo: išdavė mus Fordas ar ne?

Žinoma, kad deklaracija nesustiprino mūsų nepriklau-somybės šansų, tačiau 'išduo-ti' ar 'parduoti' galima tik tai ką turi. Negalima daug ko tikėtis dabar iš viso pasaulio besitraukiančių Jungtinių Amerikos Valstybių. Perduo-ti Rusijos valiai mes buvome jau tada, kai buvo sunaikin-ta stipri Vokietija, kuri

viena galėjo turėti interesų į Rytus nuo savo sienų. Ją su-naikinus, neliko vietos jėgų balanso žaidimui. Bet ir jos paskutinis valdovas — Hitle-ris — neturėjo jokių simpati-jų mūsų nepriklausomybei. Viltis lieka tik istorijoje, kuri moko, kad silpnas kelia-si ir stiprus krinta, o visus karus galutina analize pralai-mi tos valstybės, kurios ... geriausiai jam buvo pasirusi-sios.

• Prof. Stepono Kairio paminklui statyti sudaryti komitetai. Vykdomąjį ko-mitetą sudaro: pirm. dr. Jo-nas Valaitis, sekr. inž. G. J. Lazauskas, išd. inž. Jonas Krutulis, vicepirm. inž. K. Burba, inž. A. Didžiulis, A. Pužauskas, J. Petniūnas ir prof. J. Puzinas. Lėšų telki-mo komitetą sudaro: pirm. J. Skorubskas, sekr. J. Vie-nužienė, vicepirm. V. Adam-kus, P. Andrijauskas, dr. G. Balukas, St. Baras, A. Di-džiulis, F. Mackevičienė, A. Merkelienė, M. Pranevičius ir I. Rimavičienė. Pirm. dr. J. Valaičio adr.: 5204 El-lington, Western Springs, l. 60558, tel. 312-246-2775.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juekas Gribauskas, vedėjas

LIETUVIŲ FONDAS LAUKIA NAUJŲ AUKOTOJŲ

Rodos tik ką Lietuvos Fon-
das atšventė pirmojo milio-
no sukaupimą, bet laikas bė-
ga šuoliais ir bematant vėl
sulauksime rudens -- der-
liaus meto. Po šventės atsi-
radęs natūralus atoslūgis
turi vėl užleisti vietą naujai
veiklai. Teisingai šį atoslūgį
išnaudojo PLB valdyba,
organizuodama finansus III
Jaunimo Kongresui remti.
Jiems taip pat reikia pinigų,
o juos sudėti turime mes -- vi-
si lietuviai.

Šiomis dienomis jau gavo-
me ar gausime dr. Antano
Razmos, valdybos pirminin-
ko ir Lietuvos Fondo pradi-
ninko laišką, kuriuo kreipia-
si į visus 4000 Fondo narius,
prašydamas papildyti savo
įnašus ir surasti po naują na-
rį. Tuo būdu tikimasi sukel-

ti antrą milijoną. Pirmojo
milijono palūkanų neužten-
ka patenkinti visus lietuvių
švietimo ir kultūros porei-
kius.

Ekonominis atoslūgis eina
prie galo ir numatoma
geresnė ateitis. Lietuviai pi-
nigų turi, tik labai nenoriai
su jais skiriasi. Laiške pra-
šoma užpildyti pasižadėjimą
kada ir kiek galės kiekvien-
nas paaukoti Lietuvos Fon-
dui. Kas negali tuojau duoti,
tegu pasižadėjime pažymi-
jam patogų laiką ir tą pasiža-
dėjimą siunčia į LF būstinę
(Lithuanian Foundation, 2422
W. Marquette Rd., Chicago,
Ill. 60629).

Atsiminkime, kad tėvynė-
je likusieji broliai ir sesės ne-
palyginamai sunkesnę našta
neša, negu mes geriau ar blo-

giau isikūrę šiame laisvės ir
visokeriopos gerovės krašte.
Be ekonominių nedateklių,
jie kenčia dvasinę vergiją, ti-
kėjimo persekiojimą, nelais-
vę. Mes, nors ir sunkiai dirb-
dami, pajėgėm ekonomiškai
tvirtai isikurti, vaikus išleis-
ti į mokslą ir sudarėme
jiems lengvesnes gyvenimo
sąlygas. Daugelio mūsų vai-
kai, ekonomiškai kur kas ge-
riau isikūrę už mus pačius,
bet užmiršta lietuvių pastan-
gas išlaikyti lietuviybę, nenor-
iai jungiasi į lietuvišką veik-
lą ir silpnai remia finansiškai.
Jau pats laikas čia baigu-
siems mokslus profesiona-
lams glaudžiau įsijungti į lie-
tuvišką veiklą ir vyresniųjų
pastangas paremti finansiš-
kai.

Pirmąjį milijoną sudėjo vy-
resnieji amžiumi, gaudami
menkesnius atlyginimus, be-
sikurdami naujoje aplinkoje.
Tas parodo, jei tik yra noras
ir ryžtas, viską galima
atsiekti. Jaunieji lietuviai,

pabuskite iš abejonių ir akty-
viau junkitės į lietuviybės iš-
laikymo darbą, patys stoda-
mi į pavargusių ir pasitrau-
kiančių eiles, o taip pat prisi-
dėdami ir savo skatiku.

Suprantama, kas daugiau
turi, iš to ir daugiau reika-
laujama. Gydytojų sąjunga
vien tik Amerikoje skaičiuo-
ja per 300 narių, o tai yra pa-
tys turtingiausi profesiona-
lai. Jei jie pasektų dr. A.
Razmos pavyzdžiu, bema-
tant antras milijonas įpusė-
tų! O kur dar verslininkai,
inžinieriai ir kiti turtingieji?

Gyvenime taip būna, kas
daug turi dažnai mažai du-
da. Tad mes, geležies liejyk-
lų ar kitų fabrių padieniai
darbininkai, pakrapštykime
plonas savo pinigines ir, ku-
rie jau esame LF nariais, pri-
dėkime šimtinę, o kurie dar
nespėjome į pirmąjį milijoną
įsijungti, tuojau pat siųskime
čekutį ir tapkime antrojo
milijono nariais.

Kai du stos visados dau-
giau padarys!

A. Juodvalkis

OPENINGS IN A MEAT PACKING PLANT PORK OPERATION MEAT PACKING SUPERVISOR

Currently seeking 2 well qualified
individuals to fill openings in a pork
killing and a pork rendering (edible
and inedible) operation.

PROVISION MAN ALL AROUND QUALIFIED MAINTENANCE MEN

Individuals applying for positions
must be experienced and capable of
handling all phases of their re-
spective area. We offer good fringe
benefits, top wages and opportunity
for advancement. Write or call Su-
perintendent's office.

(712) 263-5002

FARMLAND FOOD INC.

Box 403

Denison, Iowa 51442

(54-56)

FOREMAN NIGHT SHIFT

For approximately 25 man shift, 5 day
55 to 58 hour week. Must have good
working background. Tape turning in
O.D.-I.D. grinding, also some expe-
rience in gear cutting and gear
grinding desired but not necessary.
Excellent pay and fringes, including
Blue Cross and Dental plan. Out-
standing opportunity with rapidly ex-
panding company. Must have com-
plete resume prepared prior to ap-
pointment. Contact M. V. Anderson,
313-773-0450.

CLIPPER INDUSTRIES INC.

29200 CALAHAN
ROSEVILLE, MICH.

(54-60)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINĄ**

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

PIGIAUSIA KELIONE Į GIMTĄJĮ KRAŠTĄ savaitės ekskursija Lietuvoje

tik \$679

(lėktuvas, viešbutis, maistas)

Ekskursija išvyksta iš Bostono ir New Yorko

RUGSĖJO 25 D. ir SPALIO 16 D.

Dar yra vietų. Vietų skaičius ribotas.

Prie šių grupių galima jungtis ir iš kitų miestų --
Chicagos, Clevelando, Detroito, Pittsburgho, Phila-
delphijos, Los Angeles ir kitur. Norintieji gauti daugiau
informacijų prašomi kreiptis į

ALGIRDĄ MITKŲ,
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168
Tel. (617) 969-1190

arba

Galaxy Tours & Travels
141 Linden Street
Wellesley, Mass. 02181
Tel. (617) 237-5502

Iš kitų miestų galima skambinti Collect dienos metu
Galaxy Tour & Travels arba Algirdui Mitkui po 4 valan-
dos po pietų.

Prašome pasinaudoti šia puikia proga taip pigiai
Lietuvą aplankyti

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu
laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų
įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasi-
rinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir
kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, moto-
ciklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms
prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms.
Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mū-
sų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHOENIX, Ariz. 85027 -- 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8770
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	789-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8806
• SILVER SPRINGS, Md. 20910 -- 622 Ellsworth Dr.	(301) 589-4464
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue	392-0306
• UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	732-7476

KŪRYBA IR MOKSLAS

Balys Gražulis

Mano pažintis su keturvėjininkais

(2)

Tuo metu, kai Keturi Vėjai į visas šalis pūtė ir mūsų jauną literatūros medį purtė, aš dar karves tebeganiau, todėl jie prašvilpė man jokios įtakos neturėję. O, tačiau, vėliau man laimė lėmė bent pusę tų smarkuolių susitikti. Tik sutikti, šiek tiek pabendradarbiauti. Nei su vienu iš jų intymesnė pažintis neužsimezgė. Gal tik su pačiu jauniausiu keturvėjininku Broniu Raila kiek tvirčiau apsipažinome. Bet visi sutiktieji paliko man neišdildomą įspūdį, kiti net mano gyvenime kai kurios reikšmės turėjo. Todėl čia norisi po brūkšniuką prie jų portretų pridėti.

PETRAS TARULIS – JUOZAS PETRĖNAS, Keturių Vėjų teoretikas, buvo pirmasis palikęs man ligšiolinį įspūdį. Su juo susipažinau 1927 metais.

Labai mėgau skaityti, o ne buvo knygų. Tada mokyklos knygynėlyje tebuvo keliolika knygų – pasakos, verstinės apyskaitės jaunimui. Visos skaitytos ir perskaitytos. Tik perskaičiau H. Sienkevičiaus apysaką 'Dykumose ir giriose'. Dar tebegyvenau tais šauniais nuotykiiais, kai užtikau 'Okininko Patarėjuje' skelbimą – 'Svarbu jaunimui! Nauja apysakų knyga. Petras Tarulis. Mėlynos kelnės.' Čia mane ir pagavo šišas. Pirkiau! Juk ir pinigų turiu kelis litus. Užėjau į paštą paklausti. Viršininkas patarė užsisakyti apdėtu mokesčiu. Pardavė atviruką ir liepė užpildyti. Ilgai sukiau galvą kol parašiau. O jis nepriima. Sako: 'Pridėk – knygą pasižadu išpirkti. Ir pasirašyk.'

Laukiau tos knygos labiau negu dėdės atvažiuojant. Pagaliau, po dviejų savaičių, ateina. Sumokėjęs 4.50 lito lekiu namo. Net rankos dreba ją išpakuojant. Pirma pirktą knygą! Dar tokia brangi. Žiūriu, taip sau knygėlė, kietesnio popierio melsvai baltais viršeliais. Atverčiu lapą ir štai pirmoji apysaka 'Mėlynos kelnės'. Skaitau ir nesuprantu: kur čia nuotykiiai, kur kas rimtesnio. Kažkoks kinietis, besigelbėdamas iš skėstančio laivo, pa lieka savo mėlynas kelnės. Apsižiūrėjęs grįžta į laivą jų pasiimti. Ir viskas. Tik keli puslapiai. Net skėstančių riksmo, jokio siaubo. Skaitau toliau – dar blogiau. Ten nors buvo kinietis, o čia tokie pat murzini vaikai, kaip ir mes, mergiščios, pavydūs bernai. Tokių kiekviename kaime rasi. Didelis čia dalykas. Ir kalba tokia prasta. Baisiai nusivylęs tą knygą

padėjau ant lentynos. Už vis labiau buvo gaila keturių su puse litų. 'Svarbu jaunimui!' Jaučiausi blogiau negu žydo apsuktas.

Po kelių mėnesių persišaldęs gulėjau lovoje ir iš nuobodumo vėl paėmiau 'Mėlynas Kelnės'. Tik tą vieną knygą teturėjau. Šį kartą skaičiau atidžiai, lėtai, pagalvodamas. Ir staiga akyse nušvito – koks puikumasis! Čia savi žmonės, jų skausmai ir veiksmai taip artimi, suprantami, todėl svarbesni už lauktus svetimus nuotykius. Ir pasakojama kasdien kalba, tegu ir laužytais sakiniais, bet aiškiais, išreiškiančiais momento nuotaiką.

Ir ta knyga man paliko geriausią apysakų knygą ant visados. Gal kad pirmoji mano skaityta lietuvių rašytojo grožinės literatūros knyga. Gal kad įvedė mane savos literatūros pasaulin, paskatino domėtis, kas žino, gal net rašyti. Užtai tebesu P. Taruliui dėkingas.

Suprantama, kai 1941 m. Jonas Graičiūnas Konrado kavinėje mane pristatė P. Taruliui, man net širdis pritilo. Pamanykit, paspausti ranką jaunų dienų didvyriui! Nors jis į mane nekiek ten dėmesio kreipė, o malonu buvo drauge prie staliuko gurkšnoti kavą, klausytis senų vilkų kalbos, šildytis jų garbės spinduliais. Susitikdavom ten pat dažnai, gaudais dalindavomės.

Tuo laiku J. Petrėnas paredaguodavo įvairius vienkartinus leidinius, juose ir mane rašyti kviesdavo. Dėl vieno aš net į bėdą pakliuvau. 1944 m. pavasarį J. Petrėnas paruošė didoką laikraščio formos leidinį bolševikų iš Lietuvos išvijimo metinėms atžymėti. Aš ten parašiau dviejų puslapių apimties atsiminimus apie Kauno Radiofono užėmimą ir sukilimo pradžią (1951 m. tuos, praplėstus, atsiminimus atspausdino Dirva). Leidiniui išėjus mane pasikvietė Radiofono viršininkas vokiečiai ir užpuolė, kad pasakyčiau kas taip parašė. Girdi, jam kažkas sakęs, jog tai turėtų būti mano. Girdi, šis rašinys prieštarauja oficialiai Radiofono užėmimo versijai, tokiai, kuri pranešta Berlynui. Būtent: patys tarnautojai užėmė Radiofoną, kad jį sveiką perduotų vokiečiams. Jokių sukilėlių čia nebūta.

Sakiau, kad nežinau, kas parašė. O jis šaukė, jog melagį surasiąs. Matyt, kad J. Petrėnas bendradarbio neišdavė, o tolimesniems ieškojimams neliko laiko, nes jau rengėmės iš Lietuvos pasitraukti.

Teko su J. Petrėnu bendradarbiauti Vokietijoje žurnalistų Sąjungą atkuriant. Tada jis sakė, jog visus žurnalistus jis asmeniškai pažįstas, o ko jis nepažįsta, tas ne žurnalistas. 'Joks raštininkas pro mane nepralįs', juokėsi.

Julijos Šlapelytės pagamintos lietuviškosios lėlės – Motiejukas ir Barbora.
L. Kanto nuotrauka

O klydo. Net kelių žurnalistų neprisiminė. Teko juos pristatyti.

O jo antrai apysakų knygai 'Žirgeliai padebesiais' 1948 m. išėjus, aš jautariai ją parencenzavau.

Kai prieš kelis metus J. Petrėnas perėmė Nepriklausomos Lietuvos redagavimą,

aš šokau jam padėti. Tik greitai pirštus nudegiau. Mano recenziją apie V. Alanto 'Amžiną Lietuvį' redaktorius J. Petrėnas taip sutrumpino, nutraukė tokioje strategiškoje vietoje, jog sudarė įspūdį, kad aš tuo romanu piktinuosi. Prašomas neatitaisė, į laiškus neatsakė. Vos beišsiaiškinau V. Alantui. Panašiai atsitiko ir su buvusiu Dirvos redaktorium B. Gaidžiūnu. Mano recenzija apie artimo bičiulio Stasio Būdavo romaną 'Uždraustas Stebuklas' taip sutrumpino, iškarpė ir pagerino, kad St. Būdavas ir mirdamas man tos nuodėmės neatleido.

Taip P. Tarulis mane antrą kartą nuvylė. O vistiek liko vienu iš šviesiausių švyturių.

(Bus daugiau)

Jūs sunkiai dirbate jūsų sutaupoms. Mes dirbame sunkiai, kad jas apsaugotumėm.

Tokiame neužtikrintame kaip šiame laikotarpy, jūs tikrai norite žinoti, kad jūsų santaupos yra saugios. Cleveland Trust banke jūsų pinigai yra taip saugūs, kaip niekur kitur, nes Cleveland Trust yra vienas iš didžiausių ir labiausiai apsaugoto bankų krašte.

Jūsų pinigai yra pilnai apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation iki \$40,000. Per kombinaciją keletą skirtingų planų, tačiau, vyrai ir žmona gali pakelti apdraudą iki \$200,000. Pavyzdžiui, kiekvienas gali turėti individualią taupymo sąskaitą, kas duoda jums \$80,000 apdraudą ir bendra sąskaita duoda papildomai \$40,000 apdraudą. Ir kiekvienas gali paimti Payable-On-Death Account, kas duoda viso apdraudą iki \$200,000.

Tad kodėl neatidaryti taupymo sąskaitą jūsų kaimyniniame Cleveland Trust skyriuje? Mes siūlome reguliarias taupymo knygytes su mokamais čekiais ir padiniais procentais, kada jūs laikote balaną \$500 ir daugiau. Mes taip pat turime kitus padienio procento taupymo planus, kaip pajamų ir investavimo knygytes ir investavimo pažymėjimus.

CLEVELAND TRUST

Member FDIC

Skaityt ir platinkit
D I R V A

MACHINE OPERATOR

Immediate opening to operate Resin-Solvent application equipment. Prefer high school graduate, over age 30, with production experience. Liberal benefits, cafeteria and free parking.

RICHMAN BROS.

1600 East 55th Street
Cleveland, Ohio
216-431-0200, ext. 252

Equal Opportunity Employer M/F
(54-56)

JOURNEMEN

OF
1ST CLASS SKILLED

TOOL MAKER
MACHINE TOOL ASSEMBLER
HORIZONTAL BORING MILL

Must have at least 3 years direct experience with precision scraping, fitting, and assembly.

Steady work & fringe benefits

CANTON TOOL & MANUFACTURING
315 Pekin Drive
East Canton, Ohio
216-488-1251
(54-56)

VAIDAI IR DARBAI

LIBERALIZMO DILEMA

Jūratė Statkutė-de Rosales

Venezuelos moterų kongreso organizavimo metu, liberalių pažiūrų organizacinė komisija kreipėsi į Jungtines Tautas ir sukviėtė iš viso pasaulio 'įvairių politinių pakraipų atstoves'. Vardan liberalios galvosenos, į kongresą buvo įleistos pabėgėlės Čilietės 'pro-Allende' ir atvyko iš dabartinės Čilės oficiali delegacija 'pro-Pinochet'. Buvo galima numatyti, kad iš dabartinės Čilės atvykusios negausios viešnios gal kiek nukentės nuo tokios kombinacijos, bet organizatorėms liberalizmo principų išsaugojimas išrodė svarbesnis.

Ne Čilės delegacija nukentėjo, o pačios organizatorės.

Į kongresą tvirtai iš anksto primokintos atvyko tikrai raudonbliuzės atstovės — tiek vietinės, tiek skolintos iš kitų kraštų (Čilės pabėgėlės, kubietės, JAV komunistės ir t.t.). Tiesa, vėliau paaiškėjo, kad tų raudonbliuzių prigužėjo į salę kur kas daugiau, negu buvo kviesta. Pasibaigus pirmajai inauguracijos sesijai, kai kurios delegatės pasitraukė iš salės, bet raudonmintės liko. Prasidėjo kalbos nukreiptos prieš 'establishmentą' ir tuo pačiu prieš prezidiumą, t.y. prieš kongreso organizatorės. Kalbos aštrėjo, nervai

traškėjo. Galop, jausmams išsiūbavus, susidarė aplink prezidiumą uždaras šaukiančių moterų ratas. Ritmiškai skanduodamos 'Cuba, Allende', moterys pamažu ratą siaurino. Vaizdas priminė filmose matytas linčo nuotakas.

Isterika siekė kulminacijos punkto. Prezidiume sėdinčios moterys išrodė nepaprastai išsigandusios. Jos išbalusios žvalgėsi atsarginių durų ... kurių arti nebuvo. Ratas stabtelėjo, prasivėrė ir prezidiumas išsilakstė.

Sekančią dieną, liberalus prezidiumas užmiršo savo principus. Pagal senoviskiausius anti-liberališkus nuostatus, įėjimas į posėdžių salę buvo tikrinamas ginkluotos policijos, o išėjimas buvo uždraustas. Posėdžių salė buvo apstatyta saugumiečiais.

Inteligentių ponių liberalūs principai atlaikė visas Solženicino knygas, su kurio mis jos, be abejo, buvo susipažinusios, kaip pridera išsilavinusioms moterims. Tačiau liberalūs principai sugriuvo tuomet, kai mažas tikrovės krislelis tiesioginiai palietė pačias ponias.

Sukviečiant komunistes atstoves, buvo žinoma, kad

Rochesterio Lietuvių Bendruomenės choras atšventė birželio 14 d. 25 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga buvo suruoštas koncertas. Chorui vadovauja 16 metų nepavargstantis muz. J. Adomaitis.

V. Bacevičiaus nuotrauka

tą košelę išvalgys iš Čilės atvykusi delegacija. Kai pasirodė, kad košelę turės srėbti tos moterys, kurios ją išvirė, dalykai staiga pradėjo išrodyti kiek kitaip.

Teatleidžia man liberalai: jų principais žaviuosi ir juos gerbiu. Šio straipsnelio tikslas nėra ginčyti liberalizmo pagrindus. Tikslas yra konstatuoti kelis faktus ir išskirti savotišką dabartinio liberalizmo paradoksą: Solženicino ir kitų sovietų disidentų bazinis liberalizmas yra stipriausias ginklas prieš sovietus, bet vakaruose Solženicino ir disidentų įtaka yra ribota. Tuo tarpu vakariečių liberalizmas santykyje su sovietais turi tik du kelius: arba būti durimis, pro kurias sovietai skverbsis į vakarus, arba atsisądėti savo tradicinių tolerancijos principų. Kokią konstruktyvią programą galėtų išvystyti šiame klausime lietuvių liberalų sparnas?

NEOLITUANŲ ŽINIAI!

LST Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba šiais metais, nuo rugpjūčio 30 d. iki rugsėjo 1 d., Darbo Dienos šventės savaitgalyje, ruošia išvyką į Waldenwoods Resort & Conference Center, Hartland, Michigan 48029, Tel. (313) 632-7304.

Waldenwoods yra prie US 23 West Service Road (26 mylios nuo ANN ARBOR).

Į šią išvyką kviečiame visus kol. filisterius, seniorus, juniorus — su šeimomis, artimaisiais, draugais. Išvykos vietoje yra įvairių pramogų, kur bus galima praleisti maloniai laiką ir gerai pailsėti.

Ta pačia proga pranešame kad LST Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 13-14 dienomis Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel. 778-9878. Suvažiavime bus renkama nauja Vyr. Valdyba ir Revizijos komisija. Suvažiavimo metu, šeštadienį, bus pobū-

vis 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Norintieji dalyvauti išvykoje, pašomi kuo skubiausiai registruotis ir kartu prisiųsti pradinį įmokėjimą \$30.00 asmeniui. Norintieji dalyvauti pobūvyje taip pat pašomi laiku užsiregistruoti.

Korporacijos veiklai stiprinti ir jos siekiams įgyvendinti, taip pat ir Naujosios Vilties žurnalui leisti, reikalinga visų moralinė ir

materialinė parama. Todėl, kaip kas met, Vyr. Valdyba kreipiasi į mielus kolegas, prašydama aukų. Už aukas ir kitą pagalbą nuoširdžiai dėkojame.

Registruotis ir aukas siųsti šiuo adresu: Bronius Kasa kaitis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629 Tel. (312) 778-7707

LST Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

NAUJOS KNYGOS

• Bronius Budriūnas, TU VILNIUJ PASILIK, VALDOVE. Kantata Gedimino sostinės 650 metų jubiliejui. Mišriam chorui, basbaritonui ir deklamatoriui. Libretas Kazio Bradūno. 32 psl., kaina \$2.00. Leidinį platina Lietuvių katalikų religinė šalpa, 64-09 56th Road, Maspeth, N. Y. 11378.

• MŪSŲ SPARNAI, 1975 m. birželio mėn. Nr. 38. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas. Leidžia Lietu-

vos Evangelikų reformatų kolegija. Redaguoja Jokūbas Kregždė, 2439 W. 51st St., Chicago, Ill. 60632. Administruoja Jonas Palšis, 5718 So. Richmond St., Chicago, Ill. 60629. Kaina — auka.

• SKAUTŲ AIDAS, 1975 m. birželio mėn. Leidžia LSS Tarybos Pirmija. Redaguoja A. Namikienė, 6041 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629. Administruoja A. Orentas, 6842 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Prenumerata \$5.00.

• LIETUVIŲ SPAUDOS CENTRAS, Nr. 1. Informacija. Jono Enskaičio rūpesčiu paruoštas 8 psl. leidinėlis apie Lithuanica Graphics — Lietuvių spaudos centrą, 311 Barton St. E. Hamilton, Ont., Canada.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

NAUDOKITĖS PAPIGINTOMIS KAINOMIS RUDENĮ!

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena Kaune)

Skubėkite registruotis — vietų skaičius ribotas!

American Travel Service Bureau praneša, kad dar yra vietų sekančiose grupėse:

#9 — Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. Iš NEW YORKO — \$991.00. Iš CHICAGOS — \$1110.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 4 Talline, 3 Maskvoje.

#10 — Spalio 1 d. — spalio 15 d. Iš NEW YORKO — \$940.00. Iš CHICAGOS — \$1059.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 3 Maskvoje.

#11 — Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. Kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 4 Maskvoje.

KIEKVIENĄ GRUPĘ LYDĖS PATYRĘS KELIONIŲ VADOVAS.

EKSKURSIJOS Į HAWAJUS — lapkričio mėn. 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos. Iš Chicago — \$599.00.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus iškviatimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

Air fares and contents of this announcement are subject to change and/or government approval.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Lietuvių kultūrinės vertybės Putname

EMILIJA ČEKIENĖ

Ne kartą teko girdėti ir skaityti apie prelato P. Juro, P.A. per 50 metų kaupiamą lietuvių tautos kultūrinių vertybių archyvą, vadinamą Alkos muziejum, kuris randasi lietuvių seserų I.C.C. vienuolyno sodyboje, Putnam, Conn., o taip pat jog ten yra vienuolyno didžiulė biblioteka, kruopščiai, su nepaprasta meile knygai, tvarkoma M. Avietėnaitės. Ir vieną savaitgalį nutariau praleisti toį dvasinėj žmogaus poilsio vietoje. Ne gamtoje klausant paukščių čiulbesio, nes ir likimas tam nusistatymui buvo palankus, kad toji tikrai graži aplinka neviliotų — visas tris dienas lietus pylė kaip iš kibiro, anot lietuvių patarlės — todėl per tą laiką teko susipažinti, koks kultūrinis palikimas yra saugomas tos seserų vienuolijos vidaus pasaulyje.

Čia yra Lietuva prieš gimstant į nepriklausomą valstybę, vėliau laisva, savarankiška, didinga ir vėl dabar okupanto skriaudžiama. Ją matome kelių amžių knygoje, dailininkų kūryboje, literatūroje ir liaudies kūrybos pastangose, o taip pat net vaikų kūryboje. Čia randasi ne vien Lietuvos, bet ir viso pasaulio istorija, visos religijos, politinės srovės, ekonominiai tautų atsiekimai ir atskirų lietuvių asmenybių kūrybiniai palikimai, iš kurių bene didžiausias ir naujausias yra dail. Adomo Galdiko palikimas — jo kūrinių galerija ir muziejus.

Vos mums kartu su p. R. Budriene ir dail. A. Kašubiene atvykus, kol dar lietus nepradėjo pilti, sesuo vadovė Margarita supažindino su Matulaičio vardo senelių prieglauda ir ligonine, kurią ne tik pamatyti norėjome, bet ir aplankyti pažįstamus.

VIENUOLYNO

BIBLIOTEKA

Kas iš vyresniųjų neprisimena Amerikoje, Worcester Mass. gimusios lietuvaite Magdalenos Avietėnaitės, kuri nepripažįsta dabar skelbiamą 'Womens liberation' ir didžiuojasi, kad nepriklausomoje Lietuvoje moterys nebuvo skriaudžiamos, o turėjo pilną teisių lygybę dirbti pagal savo sugebėjimus, ką ji gali įrodyti savo pačios asmenine tarnybine praeimi, jau pačioje nepriklausomybės atgavimo pradžioje iki sovietinės okupacijos buvo Užsienio Reikalų Minijos departamentu direktore. Ir dabar jai aiškinant mums apie savo pareigas Putnamo vienuolyno bibliotekoje ir ten sukaupias vertybes jauti, kaip ji nepaprastai

myli lietuvišką ir apamai knygą, meną ir mokslą ir ypatingą dėmesį stengiasi atkreipti supažindindama su knygomis, kur svetimieji rašo apie Lietuvą įvairiomis kalbomis.

Ji pradeda aiškinti nuo senovės laikų skyriaus ir einame aplink ligi šių dienų. Štai lentynose išrikiuota istorikų istorijos iš visų kraštų, pradedant nuo 1905 metų — apie 2000 didžiųjų rašytojų. Toliau geografiniai veikalai iš viso pasaulio, didieji pasaulio žmonės, šventieji, dvasiškiečiai, enciklopedija didžiųjų žmonių idėjų, jų darbų ir pasisakymų, pradedant priešistoriniais laikais. Geriausi pasaulio klasikai išleisti 1909 m. anglų kalba. Vėl 150 tomų per 20 metų išleistos enciklopedijos apie katalikybę. Toliau matome išrikiuota liturginių, mistikos, giminių su kitom tautom, tikiybom, šalia 'Rome and Russia', kontravesinių knygų ir t.t.

Vėl gi eilė filosofinių veikalų, logikos, psichologinių, didelis skyrius vertimų iš svetimų kalbų į lietuvių. Žodynai, enciklopedijos, pritaikomieji mokslai, bendra atskirų tautų literatūra, visos Nobelio premijas laimėjusių autorių knygos. Turtingą skyrių sudaro asmeniniai pasakojimai rusų ir vokiečių koncentracijos stovylose buvusių kankinių, Amerikos 200 metų istorija — du tomai. Prieiname lingvisti-

kos skyrių, kur išrikiuotos visos kalbom istorijos, gramatikos, žodynai, na ir didžiulės sienos lietuvių kalba knygų iš įvairių laikotarpių, įvairiuose kraštuose išleistų, taipgi ir okupuotoj Lietuvoje.

— Dabar ir vaikų literatūroje iš pavergtos tėvynės daugiau pridėdama komunistinės propagandos negu anksčiau, — sako seselė Rita.

Galiausiai priėjome prie tokio Lietuvos kampelio: stovi išdidus Palangos Juzė su didžiulėmis žirklėmis. O kiek gintarų, įvairiausių liaudies dirbinių, papuošalų, statulėlių, medalių ir kitų išdirbinių. Ant stalo sudėti ir naujausi įvairūs mūsų laikraščiai su paskutinėmis naujienomis.

JAV valdžia šią vienuolyno biblioteką įvertino kaip vieną iš geriausių vienuolynų bibliotekų.

ALKOS MUZIEJUS

Tai nedidelis namas, bet viduje randi lyg mažytę praeities Lietuvą. Nuo žemės ligi lubų lentynos ir spintos pilnos prikimos lietuvių tautos kultūrinio palikimo.

Prelatas P. Juras entuziastingai vedžioja mus siaurais takeliais, aiškindamas ir rodydamas savo per 50 metų su didžiu atsidavimu ir meile Lietuvai sukaupią tautinį turtą. Dalis jo gražiai sutvarkyta, kiti dar neseniai gauti tebėra spintose uždaryti. Ir Lietuvos generalinio konsulato New Yorke net visas kambarys uždarys dėžių prikrautas.

Pirmiausia jis kreipė dėmesį į seniausius rinkinius svetimom kalbom apie Lietuvą, pradedant nuo 15 amž. ir lietuviškus iš senų laikų. Ši kartą mane labiau domino periodinės spaudos archyvas. Bet negali nepaminti ir senųjų mūsų leidinių, kaip tai Gyvenimai szwentųjų Valančiaus 1859 m., Kanticzkos 1863 m. Adomas Mickevičius 1902 m., Lietuviškos litanijos 1899 m., Maironio Pavasario Balsai išleista 1913 m. ir daug kitų. Žurnalų ir laikraščių, žinoma, nėra visų pilnų komplektų, bet daugiau ar mažiau čia randasi nepriklausomaj Lietuvoje ir išeivijoje spausdinti. Šaltinis nuo 1 nr. pradėtas leisti Seinuose 1906 m., Moteris nuo 1 nr. 1921 leisto Vilniuje Žurnalas Draugija 1907 m., Švietimo Darbas nuo 1922 m Lietuvos Žinios nuo 1924 m., Lietuvos Aidas 1935,6,7,8 metų, Jaunoji Karta 1935,6, 1937 m., Naujoji Romuva 1931 m., Karys nuo 1934 m., Lietuvos Ūkininkas 1926 m., Tauta 1936 m., Vytauto Didžiojo Universitetas 1932 m. Židinys 1926, Tautos Mokykla 1935, Vairas nuo 1929 m.

ir daug kitų ligi pat šių dienų Čia yra A. Smetonos raštai Šviesos takais (1930).

Didį namo plotą užima lietuvių tautos meno kūrinių: Tamošaitienės tautiniais motyvais austų juostų, medžio drožinių, iš kurių vienas būdingas, vadinamas žemaitijos velnias ir iš gintaro smūkelis, kuris iš pavergtos Lietuvos siunčiant buvo suskaldytas į 14 dalelių ir gautas be vienos rankos, kai tuo tarpu velnias atėjo sveikas.

Prie durų čia stovi natūralaus dydžio lietuvaite dovanota S. Družilauskienės iš Floridos. Net milijono metų senumo iš gintaro gubos, iš medžio miniatiūrinė sodyba, ūkio padargai, girnos, staklės, akėčios, plūgai, kultuvės 300 metų senumo priejuostė Tai Pikčilingienės dovana adv. Šalnienei. Sienoje iškabintas Lietuvos prezidento A. Smetonos atsišaukimas į tautą 1928 m. vasario 16 d.

Čia yra vienas itin svarbus skyrius lituanistinių mokyklų mokytojams ir mokiniams. Tai iš pasaulinės parodos New Yorke didžiuliai albumai nepriklausomos Lietuvos mokyklų mokinių darbų, ypač daug piešinių, brėžinių su pavardėmis ir amžiumi. Tai puikios mokymo priemonės, kurių taip trūksta išeivijoje, tai įkvėpimas mokytojams, kaip galima patraukti vaikų dėmesį, kaip jie gali piešiniais išreikšti mintis.

Daug sukaupia įvairios istorinės medžiagos per 50 metų apie Lietuvą ir kiek daug čia suvažiuoja tėvų su vaikais, mokytojų. Bet ar jie aplanko, ar atveda pauglius vaikus parodyti, kokia toji Lietuva buvo, kuri dabar okupanto žiauriai teriojama? Ne, sako prelatas, mokytojai nei tėvai neužėina čia, o turėtų kiekviena lituanistinė mokykla bent kartą metuose atsilankyti, kad mokiniai daugiau lietuviškos dvasios pajustų.

New Jersey susiorganizavęs naujas moterų kvartetas "Vilija", kuriam vadovauja muz. sol. Liūdas Stukas. Iš kairės: Regina Malakienė, Aldona Pitkunigienė, muz. Liūdas Stukas, Edna Rinkevičienė ir Loreta Stukienė.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

ISVYKSTA:

RUGSĖJO 3 — grįžta RUGSĖJO 18
KAINA \$1015.00

RUGSĖJO 18 — grįžta RUGSĖJO 26
KAINA \$797.00

LAPKRIČIO 21 — grįžta LAPKRIČIO 29
KAINA TIK \$739.00

PASKUTINĖ ŠIŲ METŲ GRUPĖ ISVYKSTA
GRUODŽIO 19 ir grįžta SAUSIO 3, 1976
KAINA \$984.00

JUNGTIS PRIE EKSKURSIJŲ GALIMA
BOSTONE IR NEW YORKE
GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų
kreipkitės į

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE**

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome
reikalaujamus iškvietimo dokumentus.

Auga arabų įtaka Amerikoje

BRONIUS AUŠROTAS

Gal ne vienas mūsų, besidomįs viso pasaulio ar vien tik Art. Rytų politikos raida, ne kartą bus svarstęs: kodėl šimtamilijoninė arabų masė, įsikūrusi nuo Persijos įlankos ligi Gibraltaro, visame šiauriniame Afrikos kontinento pakraštyje, taip silpnai ir retai atstovaujama JAV spaudos ar TV žinių tarnybose. Išskiriant tuos neigiamus atvejus, kai PLO ar kitos teroristinės arabų organizacijos sukrečia pasaulį savo veikimo atšiaurumu ar netikėtumu. Bet gi kiekvienas Izraelio ministro posakis nuskamba šiose tarnybose, lyg koks pasaulinio masto įvykis. Žinoma ir atsakymą čia duoti nesunku: tie asmenys, kurie kontroliuoja žinių platinimą, visą laiką stengėsi, kad Izraelio klausimai čia būtų taip perduodami, kaip to pageidauja Izraelio politikai, ir šio krašto biznio interesai.

Tačiau po 1973 m. Izraelio-Arabų rudens karo, ir pastarųjų ne taip jau blogo pasirodymo prieš izraelitus, kaip rašo "Times" savaitraštis savo VI. 23. viename vedamųjų, "arabai suprato kokią jėgą jiems Allahas yra davęs į rankas žibalo formoje. Ir tiesa, ligi 1973 metų jie negalėjo ir beveik nemėgino save išgarsinti. Tačiau po 1973 m. rudens karo arabai padėjo žymias pastangas, kad ir jų pusė būtų išklausyta. Kai kurios arabiškos institucijos jau dabar nusiperka išstisus spaudos puslapius JAV laikraščiuose, TV programas tam, kad supažindintų JAV piliečius su arabų pažiūromis jų konflikte su Izraeliu."

Šiame straipsnyje pabrėžiama, kad nuo šio pavasario pradžios vienuolika Egipto parlamentarų važinėjo skersai-išilgai visą Ameriką, garsindami arabų bylą mažuose ir dideliuose JAV miestuose. Tuo tarpu kai I. Rabin, Izraelio premjeras, baigė politiskus pasitarimus su Fordu, kiti šeši įžymūs Saudi Arabijos veikėjai užbaigė ilgą, dviejų mėnesių viešnagę

Amerikoje. Jų svarbiausias kalbėtojas, Libano žurnalistas Clovis Maksoud, po kelionės po JAV, pareiškė, kad "arabai miegojo 25-rius metus, čia negarsindami savo reikalų. Tai ko nustota dabar tenka mėginti atsikariauti. Mes stengiamės, kad amerikiečiai pažintų arabų reikalus, nežiūrėtų į juos per Izraelio gamintus akinus."

Kitas žymus arabas, ambasadorius Amin Hilmy II, Arabų Tautų Vienybės delegatas prie JT teigia, kad "arabai Amerikoje visą laiką buvę vaizduojami kaip protišcai atsilikę bailiai, negalį įsisavinti modernios technikos, nesugebą drąsiai kovoti už savo reikalus. Jie taip pat nesupranta vieningumo reikalų. Dabar šis klaidingas mitas sugriautas. Mums netenka maldauti, kad amerikiečiai mūsų reikalus išklausytų; dabar jie patys prašo, kad mes apie save daugiau pasipasakotume."

Savaitraštis teigia, kad arabai stengiasi įtikinti amerikiečius, jog "JAV proizraeliška laikysena nesiderina su Amerikos tautiškais interesais; kas reiškia, kad tik Sovietija iš to gali laimėti šiame žibalo lobiais turtingame pasaulyje." Arabai taip pat tvirtina, kad iš savo namų išvartieji palestiniečiai yra per daug kentėję ir jie yra verti tokios pat paramos, kokią žydai gavo po II-jo Pasaulinio karo.

Arabai taip pat neužmiršta amerikiečiams priminti, kad "Izraelis yra buvęs per amžius nesikeičiantis grobikas-užpuolikas, kas yra žinoma nuo pat bibliškųjų dienų. Ir dabar Izraelis kliudo įgyvendinti taiką Art. Rytuose. Dėl to ir JAV politika esanti per daug kreiva, dėl per didelės žydų organizacijų įtakos Amerikoje."

Straipsnyje nurodoma, kad arabų pastangos atsikirsti propagandinėje kovoje prieš Izraelį dar yra gana ribotos; jų jokių būdu negalima palyginti su pro-

izraelišku "lobby", kuris yra nepaprastai galingas ir įtakingas ne tik Kongrese, bet ir visose kitose svarbiose JAV valdžios įstaigose.

Šiuo metu proarabiškus reikalus gyviausia gina Egipto, Kuvaio ir Jordanijos atstovybės: jos platina informacinę medžiagą apie visokius arabų reikalus. Gi Palestinos Išlaisvinimo Organizacija (PLO) New Yorke turi įsteigusi nedidelę įstaigą, kurios veikla yra gana santūri.

"Arabų Vienybės", "Tautinė Amerikos Arabų S-ga", "Amerikos Art. Rytų Pa-

galba" organizacijos ir kitos turi stambesnius ar menkesnius metinius biudžetus nepašokančius vieno milijono dolerių. Taip pat ir Art. Rytų Institutas, kuriam taip pat priklauso kai kurie JAV diplomatai tarnavę arabų kraštuose, gyvai darbuojasi gindami arabų reikalus. Šiuo metu Saudi Arabija ieško nusamdyti vieną viešųjų reikalų propagavimo firmą, kuri galėtų kalbėti už arabų tautinius reikalus.

Žinoma, ši auganti arabų veikla JAV kelia pagrįstą susirūpinimą šio krašto žydų tarpe. Ir jeigu JAV visuomenės nuotaikos dar labiau kryptelėtų arabų naudai, tada žydams daug brangiau kainuotų išlaikyti ligi dabar užkariautas pozicijas.

AUKOS DIRVAI, GAUTOS DAR PRIEŠ GAISRĄ

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

A. Vaitiekaitis, Detroit ..\$2.00
K. Chesonis, Ellicott 2.00
A. Saulaitis, Oakville 3.00
J. Vaičaitis, Akron 3.00
B. Gediminas, Inglewood 2.00
Stasys Neimanas, Evanston 2.00
A. M. Mačys,
Downers Grove 5.00
J. Kriščiūnas, Detroit10.00
A. Drasutis, Oak Park .. 3.00
K. Statkus, Santa Monica 12.00
A. Lauraitis,
Willow Springs 7.00
J. Daunorienė, Chicago ..12.00
J. Andrašūnas, Chicago .. 2.00
A. Braškys, Sudbury 7.00
P. Balčius, Cambridge .. 2.00
Janė Šišienė, Elizabeth .. 7.00
V. Bačanskas, Baltimore 2.00
K. Spakauskas, Phila. .. 7.00
A. Dagilis, Westland 2.00
K. Stundžia, St. Catharines 5.00
Ona Jarašūnas,
Cleveland 2.00
P. Tamulionis, Cleveland 2.00
Adelė Nausėdas,
Los Angeles 2.00
S. Paulius, Chicago 7.00
VI. Skirmuntas, Kenosha 5.00
I. Kaunelis, Detroit 3.00
V. Rusa, Australia 2.00
J. Gepneris, Chicago 2.00
Jonas Misiūnas, Chicago 7.00
M. Šimkus, Chicago10.00
J. Ramanauskas, Elizabeth 5.00
A. Patamsis, Stoney Creek 2.00
Irena Budreckas, Chicago \$7.00
K. Tirva, Chicago10.00
K. Pautienis, Cleveland .. 5.00
Milton Stark,
Santa Monica 2.00
A. Ereminas, Thomaston 2.00
A. Petrikas, Great Neck 2.00
A. Jablonskis, Australia 2.00
V. Kaveckas, Chicago .. 7.00
V. Unguraitis, Cleveland 5.00
O. Galvydis,
St. Petersburg Beach 5.00
Ignas Petniūnas, Hartford 10.00
A. Meiliūnas, Australia .. 4.00
J. Povilaitis, Omaha 3.00
L.K.V.S. Ramovė,
Clevelando Sk., Cleve. 10.00
V. Petkus, Lakeline 5.00
B. Juodelis,
Downers Grove 2.00
K. Balčiūnas, Lemont 2.00
Br. Michels, Washington 3.00
A. Makarsky, Vokietija .. 2.00
VI. Blinstrubas, Cleve. .. 7.00
R. Sidrys, Streator 5.00
A. Ūselis, Chicago 2.00

V. Domeika, Fairfield ..15.00
P. Ausiejus, Avon 5.00
A. Šova, Crown Point .. 5.00
A. Naujokas, Chicago 2.00
V. Guzulaitis, Rockville 2.00
L. Knopfmilleris,
Lehigh Acres 5.00
D. Vodopalienė,
Highland Hts.10.00
D. Liepas, Cicero 7.00
K. Pažeraitė, Cicero 1.00
T. Dulieba, Cleveland .. 5.00
V. Prusaitis, Toronto 2.00
B. Garlauskas, Cleveland 2.00
Stanley Reliuga, Detroit 5.00
P. Naureckas, Chicago .. 7.00
J. Balbatas, Cleveland ..10.00
V. Jonaitis, Grand Rapids 2.00
A. Iškauskas, Weston 5.00

Visiems aukojusiems nuširdžiai dėkojame.

• Janė Šišienė, Elizabeth, N. J., A. Braskys, Sudbury, Ont., P. Spakauskas, Philadelphia ir A. Lauraitis, Willow Springs, Ill., atnaujindami Dirvos prenumeratą, laikraščiu paremti pridėjo po 7 dol. Ačiū.

• A. Mačys, Downers Grove, Ill., prie prenumeratos pridėjo Dirvai paremti auką 5 dol. Ačiū.

• Teis. V. Domeika, gyv. Fairfield, negalėdamas dalyvauti savo kolegos teisininko a. a. A. Vaišnio laidotuviuose, nes tuo metu sirgo, velionies prisiminimui Dirvai paaukojo 15 dol.

TINKAMIAUSIOS DOVANOS VASAROS IR RUDENS SEZONUI

Gėlėta nepermatomo nailono medžiaga suknėlėms, 1 jardas (Suknelei reikia 2 1/2 jardo)\$ 5.00
Crimplene medžiaga: lygi, su ornamentais arba gėlėta. Tinka moteriškiems paltams, eilutėms, suknėlėms. 1 jardas\$ 6.50
Labai gera vilnonė angliška vyriškai eilutei medžiaga\$45.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės.
Viena kainuoja\$ 2.50
Geriausios rūšies nailoninės moteriškos kojinės. 1 pora\$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų\$10.00
Vyriški išeiginiai nailono marškiniai\$10.00
Kojinės — kelnaitės (Tights). 1 pora\$ 3.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais. 1 jardas\$ 7.50
Dirbtinio minko rudas kailis. 1 jardas\$17.50
Šitos kainos yra su įskaiciuotu Sovietiniu muitu, reikia dadėti tik persiuntimo išlaidas \$17.00

SPECIALUS SIUNTINYS. (1 — 1975).

8 jardai crimplene medžiagos, 5 jardai nepermatomo nailono medžiagos, 1 bliuskutė, 1 vyr. išeiginiai marškiniai, 2 nailoninės skarelės, 3 p. nailoninių moteriškų arba vyriškų kojinių, viskas su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis kainuoja\$125.00

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiamė pinigų dėl tokių prekių, kurias iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.

Tel. 01-739 8734 arba 01-460 2592.

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoma vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

PIRMOSIOS PAGALBOS VADOVĖLIO REIKALU

Vasaros stovyklų ir visokių simpoziumų sezonui atkakus, būtina susirūpinti išleisti pirmosios pagalbos vadovėlį, nes gamtos prieiglojstyje, kaip ir po pastogėmis, atsitinka aibės nelaimingų atsitikimų.

Mūsų garbūs eskulapai išleido patarimo teisėmis patarimus veikėjams ir mamsėms, bet patarimai nėra konkreti pirmoji pagalba. Pavojai visur lipa ant sprando. Pavyzdžiui: multiideologiniai debatai. Debatų dalyvis tvirtai sako: "Taip!"; kitas pilnateisis debatų dalyvis dar kiekiau atsako: "Ne!". Pasimetusiui moderatoriui tylint, pirmasis dalyvis pasako dar garsiau savo "Taip!". Nepasiduodantis kitas dalyvis atkerta savo "Ne!", kaip perkūno trenksmų. Moderatoriui tylint, pirmasis dalyvis savo atkaklų "Taip!" palydi kumščio kirčiu į stalą. Tada antrasis pilnateisis debatų dalyvis pakartoja savo "Ne!" su kumščio kirčiu į oponento kramtytuvą.

Kodėl tylėjo moderatorius? Jis neturėjo po ranka pirmosios pagalbos vadovėlio. Jeigu jis būtų turėjęs tokį vadovėlį, kietų viršelių kirčiais sugrąžintų disputui tvarką ir taiką, aptalžęs abu disputantus.

Moderatoriai privalo žinoti pirmos pagalbos veiksmus, elementarinius bokso ir karate kirčius, būti aprūpinti pirmos pagalbos įrankiais: guminėmis lazdomis, gutaperčiniiais bananais ir geležimis pakaustytais batais.

Pirmosios pagalbos daruotojai būtinai reikalingi.

Juos reikia rengti tokiais pat tempais, kaip ok. Lietuvoje rengia "politvadovus". Jeigu prie dviejų nenuorimų, kur vienas rėkia "Taip!", kitas staugia "Ne!", sustos tretysis, tikru tonu krioktels gerą lietuvišką sudrausminimą: "šarap!" Taika ir tvarka be matant bus atstatytos.

Suėjimuose greitai išplinta ir epidemijos. Vieną žmonių pusę apipuola virusai "Taip!", kitą pusę apninka mikrobai "Ne!". Epidemija visus dalyvius paguldo ant vejų. Nėra kam giedoti, patriotinį renginį bangus: "Vienybė težydi".

Tiktai su pirmos pagalbos vadovėlio nurodymais suėjimų darbuotojai apgins išeivių tautą nuo bado, maro ir saviveikliško genocido.

SPAUDOS RIKTŲ ISDAIGOS

Per stipri indukcijos srovė žaloja moterų atsparumą.

(Riktas! Turi būti: "motorų").

Iš genealogijos liekanų lengva iškrapštyti įvairių buožgalvių.

(Riktas! Turi būti: "geologijos").

Karštos ponios labai pavojingos širdininkams, bet naudingos reumatikams.

(Riktas! Turi būti: "vonios").

Norint lengvu būdu pagaminti kriukininką, reikia sumaišyti ir virti spirita, medų ir pipirus.

(Riktas! Turi būti: "krupniką").

ČIA PRIEJO KADZIULIS IR TARĖ

— Žurnalistų sąjunga rengia spaudos teisimą, — nervavosi nič nieko nerašąs žurnalistas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Ir tamsta pasiruošk eiti į kalėjimą už pasivadinimą žurnalistu.

★

— Štai rašytojas Cinzas iškepė knygą "Raudonojo arklio vasara", — pasakė veterinorius. — Argi esama raudonų arklių?

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Ir arkliai atrodo raudoni po gero rauto Vilniaus rašytojų namuose.

★

— Kent universitete smarkiai kruta lietuviai studentai. Jie suorganizavo studijų dienas, — gardžiausi jaunimo entuziastas. Garsina Lietuvos vardą.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Liepos dvyliktąją buvo paskaita "žydų etninė veikla".

★

— Ar nusiseks ok. Lietuvoje šienapiūtės darbai? — suabejojo buvęs gaspadorius.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Turėtų nusisekti, juk Jokubka "Vilny" ir Bimba "Laisvėje" raginte ragina kolūkiečius sparčiau dirbti.

★

— Gera vyrams naujiena, — smagiai šiepėsi pensininkas, — sukakusiam še-

SAVIVEIKLIŠKAS GENOCIDAS TARPUSAVYJE

Poška šūviai, dunda šūviai —
Mušas užjūrio lietuviai...
Juokias, šypsosi Maskva:
Atiteks mums Lietuva!

šiasdešimt penkeris metus vyrai tenka net septynios moterys!

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Per vėlai!

★

— Koks išradingumas! — kalbėjo marketparkietis, — iš kiekvieno "Akiračių" numerio į jus spokso šuva. Tai originalu.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Tas "išradingumas" nukniauktas iš TV programos "Hee-Haw".

VIETINIAI IR SOVIETINIAI ŽURNALISTINIAI PERLAI

Tarybų Sąjungoje, kaip ir išeivijoje, ordinų ir medalių netrūksta.

★

Pažangietis Papironis, nors dėl savo amžiaus visai apakęs, uoliai skaito pažangią spaudą.

Aušrelė Ličkutė

VAIKUČIO PASISAKYMAS

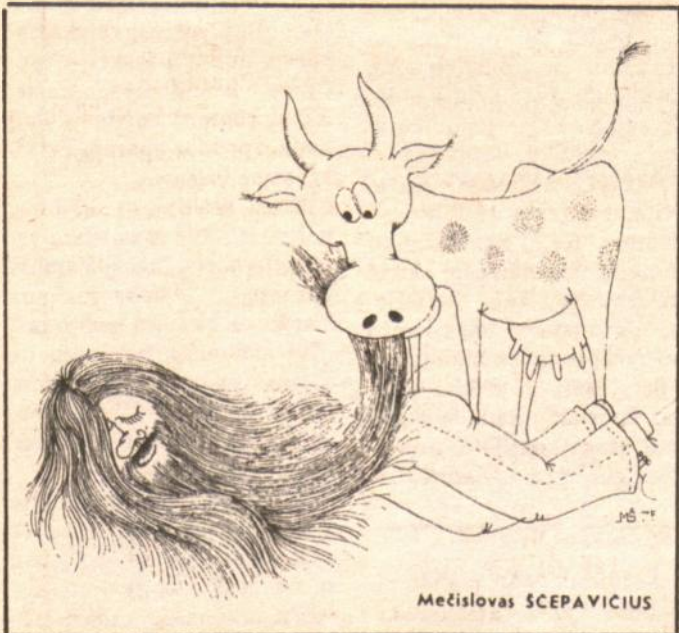
Tėvelis valgė bastučius
Ir laikraščiu šlamėjo.
Mama išėjo į svečius —
Vėlai namo parėjo.

Tėvelis tarė: po velnių,
Juk tu kvepi cigarais!
Balsu, mamytė, nešvelniu
Atkirto: Tu negeras!

Esu laisva! Esu žmogus!
Darau aš ką tik noriu!
Galiu taisyti tau ragus,
Neklausdama altorių!

Balsu, tėvelis, nešvelniu
Kietai atkirto mamai:
Turiu ir aš lėlių šaunių,
Nepasiduosiu dramai!

Tėvelis trenkė durimis,
Sudrebindamas sienas.
Mama išbėgo skubomis.
O aš... likau čia vienas!

Mečislovas ŠCEPAVICIUS

Pavojinga lankyti ok. Lietuvą ilgaplaukiams turistams: kolūkių karvės vis alkanos.

★
Žodis "reorganizacija" lietuviškai reiškia "organų keitimą".

★
Draugai, mes nematėme Amerikoje eilių prie parduotuvių ir tai reiškia, kad Amerikos parduotuvėse nėra prekių.

★
Kočėlas priklauso prie chirurginių įrankių smegetų operacijoms.

★
Įsijautusiu balsu solistė grakščiai pakėlė aukštą minorą, tuoj pat pridengdama žemu mažoru.

★
Divorsuoti santuokiniai populiariai vadinami reorganizuota šeima.

★
Iki sekančio dantų dazymo paskelbkite vienas kitam amnestiją.

TAIKĄ ŽENKLINANTIEJI PRIESAIKAI

(Žengiančiam į visuomeninę veiklą tautiečiui)

1. Taikliai nuspiautas spiaudalas gali būti jūros gilumo.
2. Laiku parodytas liežuvius gali paslėpti tavo veidą.
3. Akmuo kišenėje pavojingesnis už bombą atvirai iškeltoje rankoje.
4. Iškišta špyga gali durti kaip durtuvas.
5. Išmušus vieną akį, likusi aiškiau mato.
6. Prieš atsilyginimą "dantis už dantį" protestuoja dentistai.
7. Kratyk priešą iki paskutinio kojos pakratymo.
8. Kiekvienas tau tol draugas, kol esi jam saugas.
9. Juo smarkiau keiki, juo daugiau kitų pagarbos įsigysi.
10. Norėdamas išmokti kovoti su Lietuvos priešais, mokykis karybos išeivių organizacijų tarpusaviuose genociduose.

SOVIETINIŲ AGITATORIŲ PARUOŠIMAS

Policinės valstybės pažymys yra nuolatinis režimo noras lįsti į svetimas 'dūšias' savo nešvariais pirštais. Dar jokia policinė valstybė, įskaitant ir nacių Vokietiją, nepralenkė Sovietų Sąjungos nesiskaitymo su savo pavaldiniais. Režimo agitatoriai turi teisę užlaikyti darbininkus ir tarnautojus po sunkauso darbo valandų, ir užtarnauto jų poilsio valandomis, porinti žmonėms savo temas. Režimo agentas turi teisę nušiziūrėti kokį nelaimingą pavaldinį, pradėti jį lankyti jo namuose ir pritaikyti jam "politinio švietimo" kursą. Palyginant tokį brutalumą su Amerikos laisvėmis ir žmonių nepriklausomumu, atrodo tas sovietinis 'politinis švietimas' baisnis net už gulagus. Net Jokubka su Bimba nesutiktų, kad kas nors išbrautų į jų pastogę ir patikrintų jų 'politgramotą'.

Kas gi tieji asmenys, kuriems režimas netgi paveda 'politiniai šviesti' sovietinius pavaldinius? Jų išmanymo kategorijos įvairios: propagandistai, agitatoriai. 'Politinio švietimo darbuotojus' okupuotoje Lietuvoje ruošia net keturi specialūs 'universitetai' — Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Šios agitacinės moksloinės yra Lietuvos Kompartijos Centrinio Komiteto bendrųjų žinioje. Vyriausieji prievaizdos: Kompartijos CK propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas pavaduotoja V. Loviagina ir Politinio švietimo namų vedėjas V. Beriozovas.

'Politinio švietimo universitetai' vadovaujasi kompartijos įsaku: 'Dėl darbo, parenkant ir ugdant ideologinius kadrus Baltarusijos partinėje organizacijoje'. Sena Kapsuko pareiga sujungti

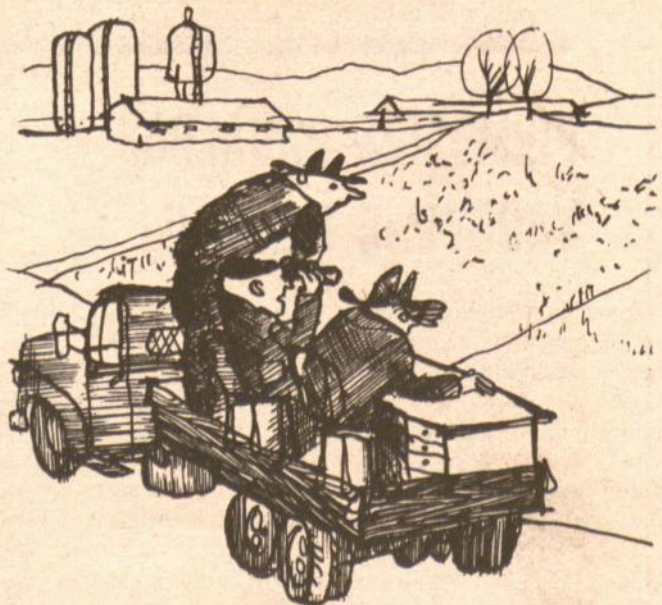
Baltarusiją su Lietuva į vieną sovietinę provinciją, vis atsirūgsta ir dabartyje. Visokie lenktyniavimai, sąskrydžiai, darbo ir meno žmonių konferencijos — vis jungiami tarp Vilniaus ir Minsko. Ne kitaip yra ir politrukų paruošoje. Vilniuje ir Minske kuria vis daugiau bendrumo ir riša juos bendrais ryšiais. Tuo tarpu Vilniū stengiasi atskirti giliu tarpekliu nuo Rygos. Lietuvius ir latvius nesuveđa į bendravimą.

Paskaitos dėstomos labai dažnai rusų kalba, nes matyti tikrą antplūdį paskaitininkų iš maskvinių sričių. Taip pat dažnai keičiami ir tų keturių mokslinių dėstytojų: vis vieni pas kitus atvyksta naujomis gaidomis pagarsinti Lenino teorijas. Tas faktas rodo, kad rublių 'politšvietimui' netrūksta. Tai va dinamą 'marksizmo-leninizmo universitetų darbo patyrimu'. Lektoriams nuolatos besikeičiant lengva ta kaita pridengti paskaitininkų importą iš Maskvos. Visur akcentuojamos 'mokslo ateizmo klausimais' paskaitos. Studijozai yra įvairaus plauko. Jų amžius įvairus. Bet išsilavinimo laipsnis dažniausiai siekia aukštąjį mokslą. Mat, į tuos 'universitetus' ateina arba partijos siunčiami, arba stengdamiesi įsigyti gerą politinį bagažą sekmingesnei karjerai lipdyti.

Kaip tai įprasta sovietų pasimetime, (rašo 'Laikas ir įvykiai', nr. 8), šioms ateizmo ir sovietizmo mokslinėms trūksta mokymo priemonių. Nėra 'vaizdininių priemonių', kurios gi naudojamos — blogos rūšies, pasenusios. Tai liečia skaidres, filmus. Todėl, ten kur norėtų vaizdais parodyti paskaitų papildinį, vaizdų neturi. Suprantama, gulaginių 'laimėjimų' filmuose jie neturi. Tačiau statybas, dažnai atliktas vergų darbu, išduoda sovietinio laimėjimo įrodymu.

Daug priekaištų atranda mokymo sistamai. Netgi importuojami lektoriai būna mažiau raštingi, kaip kad jų studentai. Čia prisimename anekdotišką bet tikrą priekaištą iš pirmosios sovokupacijos metų. Tada švietė lietuvius iš Maskvos atvežti politrukai, įrodinėdami, kad prie Maskvos pastatyti trys fabrikai ... apelsinams gaminti. Dabar apie apelsinų fabriką nekalba, bet studentai mato, kad lektoriai skuba prikišti savo tuščius čemodanus lietuvių pagamintomis prekėmis ...

Kompartijos istorijos faktų kaitaliojimus ir klastavimus rodo vieno darbuotojo, istorijos mokslų kandidato J. Bacevičiaus pareiškimas: "TSKP istorija nuolat vystosi". Juk tai prisipažinimas, kad vis ir vis viešpatauja sistema, kuriai esant knygoje reikia vienus puslapius plėsti ir į jų vietą kitus klijuoti.

Pasėlių priežiūra reikiamą dėmesį!

Aloyzas KRIZAS

ŽVILGSNIS Į LENKIJĄ

Amerikos pensininkai, lenkų tautybės senukai, pamėgo gyventi savo kilties krašte, Lenkijoje. Pagal susitarimą su JAV tokie pensininkai gauna tam tikrą privilegiją: valiutinių, apsipirkimo vietų. 80% pensijos išmokama zlotais specialiu kursu, 80 zlotų už dolerį. Oficialus gi zloto kursas: už dolerį 30 zlotų. Gavę specialius kuponus tokie pensininkai gali gerti anglišką džiną 3 dol. už bonką, rūkyti amerikietiškas cigaretes — 2 dol. už visą dėžę. Ir, štai palyginimas: lenkas darbininkas uždirba 3000 zlotų mėnesiui, o amerikinis pensininkas Lenkijoje sužėria už visas lengvatas 10,000 zlotų!

Pensininkas gali ir savo religinę praktiką tenkinti. Bažnyčia sukomunistintoje Lenkijoje stipriai laikosi. Statomos vis naujos bažnyčios. Pašaukimų skaičius vis didėja ir, kaip tvirtina užsienio spauda, Lenkijos bažnyčia gali pradėti naują eksportą: jaunų kunigų ir moterų-vienuolių, į kunigų neturinčias katalikų parapijas užsieniuose.

Katalikų bažnyčia Lenkijoje pasidarė itin vertinama krašte, kur apie 90 % gyventojų kietai laikosi tikėjimo praktikos. Pagal lenkų anekdotą, bažnyčia turinti didelės pajamas iš ... komunistų, kurie tuokiasi bažnyčioje.

Bažnyčia užėmė stiprią poziciją, tapdama tautiškumo atrama. Retai kur katalikų kunigija tiek dėmesio skiria tautiškumui, kaip Lenkijoje. Šis veikimo būdas surišo bažnyčią ir tautą kietais ryšiais. Kartu gi reikia vykusiai laviruoti, kad išvengtų bent kurio konflikto su valdžia, kuri yra ateistinė.

Plėšė iš vadovėlių Stalino paveikslus, į jų vietą dėjo Nikitos. Išplėšė Nikitą, idėjo Brežnevą. Kaip toliau? 'Istorija nuolat vystosi', užtikrina draugas J. Bacevičius.

Lenkijoje jaučiama tam tikra laisvė menams. Veikia privačios meno galerijos ir tai remia ir skatina dailininkus laisvai reikštis savo stiliais, turėti atskiras kūrybines šakas. Lenkijoje nėra žudančios valstybinio stiliaus diktatūros, kaip tai yra okupuotoje Lietuvoje. Vadinas 'socialistinis realizmas' lenkuose tikrai pašaipos ir anekdotų objektas.

Varšuvos galerijos, mažos ir jaukios, panašios į Paryžiaus meno kampelius.

Argi taip jau ir viskas gerai komunistinėje Lenkijoje?

Ne. Spauda prispausta cenzūros. Ta valdžios kontrolė stiprėja. Spaudos žmonės, kaip menininkai, dar linkę galvoti, kad kai ką gali prakišti spaudoj, įtraukti į 'perauklėjimo stadiją'. Sudarytos instrukcijos, kaip rašyti 'pozityviai', ką garbinti, akcentuoti, kelti ant pedestalų. Greta yra nurodymai: kurios temos ir kurie siužetai 'negatyvūs'. Tokių siužetų netinka liesti. Nėra vilties tokių temų rašinius pristumti į spaudą. Kompartijos vadovas Edward Gierek slapta sukvečia atsakingų žurnalistų ir redaktorių konferencijas. Taip, palengva, kuriamas spaudos pasaulyje tam tikras branduolys, kuris, laikui bėgant, perims didelį lenkų spaudos aparatą į visą savo valdymą.

Būna atsitikimų, kad redaktoriai, kiti stambesni redaktorių nariai, atleidžiami iš pareigų, ir belieka tokiems Varšuvos kavinių lankymas.

Iki šiol nėra represijų už klaidas spaudoje, kalėjimų, trėmimų, kas būtų neišvengiama 'socialistinio realizmo' krašte, Sovietijoje.

Ši griežta periodikos priežiūra, suprantama, iššaukia dėl artimo periodinės spaudos kontakto su gyventojais. Nėra abejonės, kad netrukus ir knygų pasaulis pajus Giereko. Įvairūs rašytojų

(Nukelta į 11 psl.)

OHIO STATE FAIR

Aug.21-Sept.1

Your ticket to fun!

World's largest free entertainment program

THURSDAY, August 21

Mac Davis

FRIDAY, August 22

Mac Davis

SATURDAY, August 23

Roger Miller; Captain & Tennille

SUNDAY, August 24

Roy Rogers & Dale Evans

Roy Dusty Rogers, Jr. & Sons of the Pioneers

MONDAY, August 25

Paul Anka

TUESDAY, August 26

Pat Boone & The Young Americans

WEDNESDAY, August 27

Tanya Tucker & The Young Americans

THURSDAY, August 28

Merle Haggard Show

FRIDAY, August 29

Earth, Wind & Fire

SATURDAY, August 30

Bo Donaldson & The Heywoods

(Afternoon Show)

Bob Hope & La Costa

(Night Show)

SUNDAY, August 31

8 AM - 5 PM, Ohio State Fair Gospel Singing Contest

Bob Hope & La Costa

(Night Show)

MONDAY (LABOR DAY), September 1

The Osmonds & Munch

DAILY

Mark Wilson's Magic Show

Admission \$2.00 for Adults; 50¢ for Children 12 and under. FREE to Children 12 and under weekdays until Noon.

- Anheuser-Busch Clydesdales
- Ohio Village (Fair Within A Fair, circa 1850)
- Sale of Champions Livestock Auction
- Circus
- Harness Racing
- Petting Zoo
- Horse Pulling
- Class A Tractor Pull
- International Hot Air Balloon Race
- National Amateur Boxing Tournament
- World's Largest Youth Music Program
- World's Largest State Fair Fine Arts Exhibit
- World's Largest State Fair Horse Show
- World's Largest Livestock Exhibition
- World's Largest Junior Fair
- Columbus, Ohio on I-71 at 17th Ave. Easy to find plenty of parking

Yra mūsų gimtadienis, bet Jūs laimėsite dovanas!

**Šimtai papildomų
\$25 ir \$ \$50 dovanų
kiekvieną savaitę**

Su kiekvienu 50 c. bilietu, kurį Jūs perkate, nuo dabar iki rugsėjo 9*, Jūs gausite du papildomus Birthday Bonus numerius. Palyginkite juos su specialiu keturių skaičių Birthday Bonus laimėjusiu numeriu ir jūs laimėsite \$25 ar \$50 bonus. Taigi atsipiaukite gabalą mūsų pyrago. Tik atsiminkite, jeigu jūs norite laimėti, turite lošti!

Stebėkite abudu Lucky Buck ir Buckeye '300' loterijos traukimus kiekvieną ketvirtadienį 7:30 v.v.

WEWS Channel 5

* Specialus Birthday Bonus traukimas rugpiūčio 21, 28 ir rugsėjo 4 ir 11.

#145

Žvilgsnis į Lenkiją...

(Atkelta iš 10 ps1.)
judėjimai, kurie dar jaučiami Lenkijoje, bus suvartyti į garda, po viena etikete. Tai yra komunistų veiklos tradicija.

Kyla klausimas – kodėl gi modernus menas, jo parodos jo praktika, vis dar toleruoja ma? Netenka abejoti, kad tai

yra strategija. Modernus menas neturi kontakto su plačiomis masėmis. To meno galerijas pastebi tik tai smalsūs ir naivūs užsienio korespondentai, kurie išneša Lenkijos 'meno laisvės' mitą į kapitalistinį, demokratinių užsienį. Gal dėl tos detalės Varšuvos peizaže ir gimė

'Giereko liberalizacijos' mitas, bemaž tolygus senam Dubčekui epizodui Čekoslovakijoje?

Masėm nerūpi modernus menas Varšuvos galerijose, kada šeiminkė sunkiai randa maisto trupinius parduotuvėse! Šiais metais, žiemai baigiantis, krašte pasireiškė mėsos krizė. Mėsa dinga iš...mėsos krautuvų. Dalykas

igavo tokią svarbą, kad paties Giereko spaudos konferencijų slapybėje spauda buvo ispėta mėsos trūkumų 'nepastebėti'.

Taip maišydami laisvę su pusiaulaisve, su draudimais ir ispėjimais, Varšuvos kompartijiečiai balansuoja ties visad iprastais diktatūrinės valdžios trūkumais, ties ekonominėmis bėdomis ir žmo-

nių nepasitenkinimu. Varšuvoje žinomas anekdotas, nusakas jų 'gerbūvi': gyvenimas darosi normalus – vasarą turime jau šiltą vandenį, žiemą turime šaltą vandenį! Amerikos pensininkai lenkuose įrodo, kad kapitalistinis pensininkas turi tris kart didesnes pajamas už komunistinį valstybės darbininką. (J)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Liepos 11-13 d. už Detroito centralinio pašto rūmų prie upės vyko Pavergtų Tautų Festivalis. Lauko scenoje visas tris dienas stovėjo 15 pavergtų tautų vėliavų, jų tarpe ir Lietuvos.

Festivalį liepos 11 d. atidarė George Jurkiw ir tolimesnei programai vesti pakvietė programų vedėją G. Rej.

Buvo pristatyti atidaryme dalyvaujantys svečiai: lietuvius atstovavo šiais metais išrinkta Festivalio karalaitė lietuvaitė Giedrė Sirutytė ir Algis Zapareckas. Atlikus atidarymo ceremonijas lauko scenoje vyko meniniai pasirodymai.

Pagrindinis minėjimas buvo atliktas liepos 13 d. Buvo atkalbėtos pavergtų tautų dvasiškių maldos, sugiedotas Amerikos himnas, perskaitytos JAV Prezidento Fordo, Michigano gubernatoriaus W. G. Milliken ir miesto burmistro C. A. Young proklamacijos ir priimta rezoliucija.

Po kalbų vėl vyko scenoje tautų pasirodymai. Tautinių šokių ansamblis Baltija, vadovaujamas Chai-nauskų, atstovavo lietuvius.

Šokėjai buvo gerai įvertinti ir iš publikos susilaukė daug katučių, o festivalio karalaitė G. Sirutytė jiems įteikė po medalį "Freedom for Lithuania".

Tokių medalių lietuviai išplatino apie 500.

Lietuviai buvo gerai pasirodę ir gražiai savo tautą atstovavo. Festivalį rengiant, iš lietuvių daugiausia darbavosi: dr. Barauskas, L. Brizgys, P. Polteraitis, A. Sukauskas ir J. Maršalkovičius.

A. A. STASYS BARVYDAS

Birželio 25 d. Fordo liginėje mirė Stasys Barvydas sulaukęs 61 m. amžiaus. Buvo gimęs 1913 m. rugpiučio 2 d. Lietuvoje. Gyvendamas Lietuvoje tarnavo Priešlėktuvinės Apsaugos Rinktinėje iki bolševikams užėjus į Lietuvą. Gyvendamas Detroito priklausė LB, Lietuvių Namų Draugijai, Dariaus ir Girėno klubui ir St. Butkaus šaulių kuopai.

Birželio 27 d. kun. K. Simaitis V. Baužos laidotuvių namuose sukalbėjo rožinį. Atsisveikinimo žodį tarė: LŠST pirmininkas Vincas Tamošiūnas, ir Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas Edvardas Milkus. Po atlaidų pamaldų palaidotas birželio 28 d. Holy Sepulchre kapinėse. Jo laidotuvių rūpinosi Franciška ir Juozas Televičiai, pas kuriuos jis ilgiausiai gyveno. Lietuvoje buvo likusi žmona ir du sūnūs.

• Juozas Kinčius, Dariaus ir Girėno klubo vicepirmininkas ir reikalų vedėjas, gavo liūdną žinią, kad Lie-

Jaunimo Kongresui remti Detroito komitetas su organizacijų atstovais. Pirmoj eilėj sėdi iš kairės: M. Gilvydis, A. Grinius, R. Ražauskienė, V. Urbonas, R. Juškaitė, V. Sirgedas, R. Matvėkaitė ir Detroito apyl. pirm. J. Gilvydis. K. Sragausko nuotrauka

tuvoje, Triškiuose, liepos 7 d. mirė jo brolis Kazimieras Kinčius, buv. Sibiro tremtinys, sulaukęs 55 m. amžiaus.

MAINTENANCE PIPEFITTER FIRST CLASS

Must be proficient in all phases of pipefitting, welding, and layouts. Requires an apprentice program completion certificate or equivalent experience. Steady employment, good wages, & fringe benefits. Apply 9 a.m. to 4 p.m. weekdays:

MORTON SALT COMPANY
MARYSVILLE, MICH.

An Equal Opportunity Employer (54-55)

MAINTENANCE MILL WRIGHT-CARPENTER

Must be proficient in all phases of mill wright and carpenter work, including welding, sheet metal and completion certificate or equivalent in experience. Steady employment, good wages, fringe benefits.

Apply 9 a.m.-4 p.m. weekdays

MORTON SALT

Marysville

An Equal Opportunity Employer (54-55)

• Jonas Zdanys, Alfonso ir Janinos Zdanų sūnus, New Yorko valstybiniame universitete įgijo filosofijos daktaro laipsnį (Ph. D.) iš anglų literatūros, su teise dėstyti JAV universitetuose. Kaip instruktorius, jis yra jau dėsęs trejetą metų anglų literatūrą minėtame universitete New Yorke.

Dr. Jonas Zdanys yra pasižymėjęs ir poezijoje. Rašo lietuvių ir anglų kalbomis. Yra paruošęs spaudai eilėraščių rinkinį "Atvykimas". Angliškai taip pat jau parašęs, nors dar nebaigta, kitą knygą eilėraščių.

Dr. Jonas Zdanys lietuvių eilėraščius verčia į anglų kalbą. Henriko Radausko yra išvertęs vieną knygą. Keletas Radausko eilėraščių vertimų bus išspausdinti "The Prose Poem", kuri bus išleista New Yorke. Spausdins Dell spaustuvė; knygos redaktorius poetas Michael' Benedikt. (jb)

LOS ANGELES

ANDRIUS KUPREVIČIUS KONCERTUOS LOS ANGELES

Pianistas Andrius Kuprevičius kviečiamas Los Angeles lietuvių, sutiko koncertuoti š. m. lapkričio 2 d. 3 v. p. p. Wilshire Ebell teatro koncertų salėje.

Koncerto rengėjai jau buvo susirinkę aptarti kai kuriuos techniškus klausimus. Koncerto rengėjų būrelį sudaro: komp. Giedrė Gudauskienė, Aldona ir Vincas Juodvalgiai, Vanda ir Vytas Zeleniai, Gasparas Kazlauskas, pianistė Raimonda Apeikytė, Balys Geštas, Rūta Vidžiūnienė, dr. Valentinas Skirgaila, inž. Antanas Mažeika, Liucija Zaikienė.

• Rašytojas J. Balčiūnas Švaistas, gyv. 1626 Carmelina Ave., W. Los Angeles, paskutiniu laiku nesveikuoja ir džiaugiasi jei kas jį aplanko.

TIES RADIO VALANDĖLĖS VEIKLA

Liepos 12 dienos programoje Radijo klubo pirmininkas teis. Stasys Paltus pristatė radijo klausytojams naują pranešėją Giedrą Gustaitę. Jaunoji mokytoja neseniai grįžo iš Australijos, kur našiai dirbo su lietuvių visuomene, mokytojavo, veikė visur, kur reikėjo jauno ir entuziastingo veikimo. Kaip pažymėjo S. Paltus: Australijos netekimas, yra Los Angeles laimėjimas; Giedra Gustaitė grįžo į savo gimtąjį miestą.

Radijo programos pranešėjai yra Danutė Kaškelienė, Vladas Gylis, Vladas Bakūnas. Giedra Gustaitė yra nauja, nuo dabar, pranešėja.

Tai yra geras Radijo vadovybės sumanymas atsiųsti jaunų jėgų prie radijo programos. Iki šiol jaunieji tebuvo tikrai proginių pasirodymų dalyviai.

Savaime suprantama, kad šios pareigos teikia daug darbo, pasiaukojimo ir pastangų "profesionalizuotis" prie mikrofono. Visa tai jaunai pajėgai atidaro kelius į įdomią ateitį, kur visuomeniškumas sandariai susipina su savo asmenybės ugdymu.

Per šią programą buvo pranešta apie kitą šaunų jaunos kartos atstovą ir jo puikius visuomeninius laimėjimus. Tai Linas Kojelis, Los Angeles universiteto studentas. Jis dalyvavo, kaip vietos atstovas, Atlantic City vykusiame ALRK Susivienijimo seime, sužavėjo savo aktyvumu visą seimą ir, todėl, gavo 500 dol. stipendiją mokslui tęsti. Po seimo jis pradėjo dirbti Kalifornijos kongresmano Alphonso Bell štabe, kur turės progą susipažinti su įstatymdavystės praktika. Kongresmanas pakvietė Liną, įvertindamas jo akciją Jaunųjų respublikonų darbuose. Radijo valandėlės pirmininkas teis. S. Paltus palinkėjo Linui Kojeliui su laiku tapti įstatymdavėju Kongreso rūmuose.

Ieškodama artiesnio kontakto su savo geradariais, Radijo klubo vadovybė surengė bendrą pobūvį daugeliui savo rėmėjų Tautiniuose namuose. Kokia buvo staigmena, kada vienas iš rėmėjų, J. Matijošaitis, apmokėjo renginio išlaidas. Iki šiol J. Matijošaitis sudėjo Radijo valandėlės paramai 700 dolerių.

Klausytojas

• K. Statkus, Santa Monica, Calif., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 12 dol. Ačiū.

ANOTHER 1975 SPECIAL — VISIT YOUR RELATIVES AND FRIENDS IN LITHUANIA — 8 — DAY TOUR LEAVES NEW YORK ON 18 SEPTEMBER WITH AN OVERNIGHT STOP IN MOSCOW AND ALSO ONE NIGHT IN COPENHAGEN. PRICE OF TRIP IS ONLY \$735. THIS INCLUDES AIR-FARE, FIRST CLASS HOTELS, THREE MEALS DAILY, AND SIGHTSEEING. FOR INFORMATION AND RESERVATIONS CONTACT: SOPHIE A. TRZECIAK, TEL. (215) JE 5-7605. (54-56)

Detroito pabaltiečių vėliavos birželio minėjime.

K. Sragausko nuotrauka

MACHINISTS NEEDED

Must be able to make own set-ups

- HORIZONTAL BORING MILLS
- LATHES
- MILLING MACHINES

First and Second Shifts.
Company paid hospitalization, life insurance, Sick-
ness and Accident benefits, Pension and Vacation.

Apply

FLO-TORK INC.
1701 N. Main Orrville, O.

682-0010

An Equal Opportunity Employer

(54-56)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

•TREČIADIENĮ, liepos 30 d. išvykau atsikvėpti į Union Pier, Mich., į jaukią V. ir A. Karaičių vasarvietę. Karštą priešpietę, prieš ruošiantis eiti į ežerą, A. Karaitis staiga šaukia prie telefono. Ragelyje užgirstu Margučio radijo valandėlės vadovo P. Petručio balsą, iš Chicagos pranešantį nelauktą ir netikėtą žinią: praėjusią naktį Clevelande sudegė Dirvos namas. Skambinu į namus ir sužinau, kad iš Clevelando jau skambino Dirvos redaktorius, o iš East Chicagos — Vilties draugijos pirm. K. Pocius. Jie pranešė tą pačią žinią. Kai 5 val. p.p. Gintaro savininkas A. Karaitis į garsintuvą įsijungė Margučio programą, transliuojamą iš Chicagos, žinia apie Dirvos namo sudegimą užgirdo netik Chicagos lietuviai, bet taip pat ir vasarotojai Union Pier, Mich., už 80 mylių nuo Chicagos. Taigi, apie Clevelande ištikusią nelaimę greit sužinojo beveik visi lietuviai. Kiek man žinoma, Draugui žinia buvo pranešta vėlokai, tad jie pirmame puslapyje nebesuspėjo išsitiesti su atitinkam antrašte, nors trumpą faktą įterpė. Kitą dieną sugrįžus į Čikagą, darban, bičiulis V. Kasniūnas pirmiausia paklausė, ar aš negirdėjęs, kaip yra su skaitytojų kartoteka? Jei ji sudegė — blogai: kaip ateityje Dirva bepasieks gausius skaitytojus. Jei kartoteka išliko — Dirva nežus. Penktadienio rytą paskambino Vilties dr-jos pirm. K. Pocius. Pirmasis mano klausimas buvo: ar išliko kartoteka. K. Pocius patvirtino, kad išliko ne tik skaitytojų kartoteka, bet ir rinkimo kompiuteris ir kad greit Dirva vėl pasirodys. Po visų ne linksmy žinių K. Pocius žo-

džiai atnešė šviesesnių praeidriulių. Dabar tik belieka visiems Dirvos skaitytojams ir rėmėjams plačiai atidaryti širdis ir pinigines, kad visų nuoširdžios aukos išlygintų tuos nuostolius, kuriuos padarė netikėtai kilęs gaisras. Tikime, kad dalį nuostolių kada nors padengs turimi draudimai, bet vien iš tų pinigų Dirva tikrai nepajėgs įsikurti naujoje vietoje su naujomis rinkimo priemonėmis, ofsetu ir kitais spaustuvių bei redakcijos įrengimais.

A.A. V. Baltrušaitis

•PRIEŠ žinią apie Dirvos namo sudegimą, Chicagos lietuvius sukrėtė ir kita žinia apie netikėtą muz. Vlado Baltrušaičio mirtį. Jis staigiai mirė liepos 27 d. ir 80 automobilių procesijos liepos 31 d. palaidotas lietuvių šv. Kazimiero kapinėse, po gedulingų pamaldų Marquette Parko lietuvių šventovėje, kur velionis nuo 1967 m. vargonininkavo ir vedė puikų parapijos chorą. Muz. Vladas Baltrušaitis gimė 1912 m. liepos 14 d. Jurbarko valsčiuje. Dainavimą ir chorvedybą baigė Kauno konservatorijoje. Nuo 1938 m. reiškėsi

kaip operos solistas pradžioje Kauno, vėliau Vilniaus operose. Pasitraukęs į Vakarus, V. Vokietijoje vadovavo lietuvių chorams ir dainavo tremtinių operoje. 1951–53 m. buvo St. Šimkaus vardo choro vedėjas Los Angeles. 1953 m. su šeima persikėlė į Čikagą, į senąjį Bridgeportą ir perėmė lietuvių šv. Jurgio aprapijos vargonininko pareigas. Aktyviai įsijungė į Chicagos lietuvių muzikinį gyvenimą. Pirmiausia perorganizavo šv. Jurgio parapijos chorą ir jam vadovavo; kurį laiką vadovavo ateitininkų chorui. 1954 m. pakviestas Chicagos Lietuvių Vyrų choro dirigentu. Jam perėmus Vyrų chorą, V. Baltrušaitis buvo vienas pirmųjų pramatęs viziją, kad iš to vieneto turėtų išaugti Lietuvių opera. Tuo keliu jis suko, ruošė dirvą, daug apie tai kalbėdavosi su valdybos nariais. 1956 m. rugpiūčio 11 d. įvykusiame posėdyje svajota vizija buvo realizuota: nutarta pradėti operinį kelią su 1957 m. pavašarį numatytu Rigoletto pastatymu. Ateities įvykiai, palydimi visų bendro darbo, ryžto ir užsidegimo, klostėsi taip, kad pavyko ne tik pirmieji Rigoletto spektakliai, bet darbas išibėgėjo taip, kad per 19 metų operų grandinė veik visai nenutrūko — ateinančiais metais Chicagos Lietuvių opera iškilmingai minės 20 m. sukaktį. Tik, deja, Chicagos Lietuvių Operos tėvui Vladui Baltrušaičiui niekas jau nebekels aplodismentų, o gal tik tepadės gėlės ant jo kapo. Sucelementavęs Lietuvių operą į darnų vienetą, paruošęs ar dalyvavęs pirmuose dviejuose jos pastatymuose (Rigoletto ir Fauste), muz. V. Baltrušaitis su šeima išsikėlė į

New Yorką, kur iki 1967 m. ėjo vargonininko pareigas lietuvių Apreiškimo bažnyčioje, vedė parapijos chorą ir ten įsteigė New Yorko Lietuvių Vyrų chorą. Teko ir man lankytis Baltrušaičių namuose senajam Brooklyne, kur žydėjo šeimyninė meilė ir ramybė, o jauna dukrelė Karilė jau žengė primuosius aktorės žingsnius. 1967 m. Baltrušaičiai grįžo atgal į Čikagą, kur Vladas perėmė didžiausios laisvam pasaulyje lietuvių parapijos vargonininko pareigas. Vienam sezonui dar buvo sugrįžęs į Lietuvių operą, bet daugiausia širdies skyrė parapijos chorui, jo ilgainiui išaugintam ir tikrai neeilinai dainos vienetai. Daug valandų gyvenime teko praleisti su a.a. Vladu Baltrušaičiu, su jo žmona. Vladas atsiverdavo plačiai ir nuoširdžiai. Jis buvo be galo įdomus ir kartu jautrus pokalbiuose, o taip pat ir nuostabiai draugiškas. Kaip iš trumpos apžvalgos matome, a.a. muz. Vladas Baltrušaitis lietuvių muzikos dirvoje paliko gilią ir laiko neištrinsiančią vagą. Tai pats ryškiausias paminklas, kurį jis pasistatė gyvas būdamas nenuilstančiu darbu. Šimtai vyrų ir moterų jį ilgai dar vadins tėvu, nes jis buvo ne tik Chicagos Lietuvių Operos tėvas, bet taip pat tėviškai geras visiems, kurie pas jį dalyvavo įvairiuose choruose. Gili užuojauta žmonai, dantų gydytojai Elenai, dukrai Karilei, sūnui Putinui ir plačiai giminei.

•PASKUTINĖJE mano skiltyje atspausdinta, kad prof. J. Žilevičius yra buvęs muz. A. Jurgučio mokytojas. Renkant tekstą iškrito vienas žodis, kad profesorius buvo muz. A. Jurgučio TĖVO mokytojas.

• Gasparas Kazlauskas, lietuviškos kūrybos mecenatas, lietuvių kompozitorių operų pastatymui paskyrė 1,000 dol. auką. G. Kazlauskas turi savo įmonę Astro-Arc Co., Los Angeles mieste. Joje dirba ir daug lietuvių. G. Kazlauskas daug padeda lietuvių kultūriniuose darbuose, mėgsta muziką, daile, ir dar tik neseniai yra finansavęs Grandinėlės filmavimą ir parėmęs komp. B. Budriūno plokštelių išleidimą.

Grįždamas iš Europos, kur lankėsi savo įmonės rei-

kalais, pakeliui buvo sustojęs Chicagoje, kur dalyvavo "Meilės Eleksyro" operos spektaklyje ir pooperinėje vakarieneje. Jos metu pasakė kalbą ir tą kalbą palydėjo tūkstančio dol. auka J. Kačinsko ir J. Gaidelio operų pastatymui, kurių spektakliai bus sekantį pavasarį, kai Lietuvių Opera minės 20 metų savo kultūrinės bei meninės veiklos sukaktį.

CAPE COD

VYSK. VALANČIAUS MINĖJIMAS

Neseniai įsikūrusi LB Cape Cod Apylinkė jau buvo suruošusi labai įspūdingą Nepriklausomybės — Vasario 16 minėjimą bei lietuvių tautodailės ir gintaro išdirbinių parodą, kurią aplankė labai daug vietinių amerikiečių ypatingai iškeldami ir stebėdami lietuvių tautodailės rankdarbiais ir gražiais gintaro išdirbiniais.

Dabar, birželio 7 d., p. Pakščių vasarvietės patalpose buvo paminėtas Vysk. Valančius. Trumpu pritaikintu žodžiu Apylinkės pirmininkas M. Biliūnas atidarė minėjimą ir tarp kito pareiškė, kad Apylinkė susideda išimtinai iš pensininkų, ir visai neturime jaunimo, tačiau jaunimo kongresui buvo surinkta 130 dol.

Po to pirmininkas pristatė prelegentą prof. kun. St. Ylą, kuris kaip tik renka medžiagą didesnei studijai apie Vysk. Valančių ir jo gyvenimą ir veiklą.

Paskaita buvo labai įdomi ir turininga, nes kun. Yla patiekė daug ištraukų dar niekur nepaskelbtų iš Vysk. Valančiaus veiklos. Tai yra tikrai kruopštaus darbo vaisius surenkant tiek daug medžiagos apie mūsų garbingos praeities didvyrišką lietuviybės kelyje švietėją ir ganytoją Vysk. Valančių. Būtų malonu, kad ta studija būtų paskelbta atskiru leidiniu ir visi galėtų susipažinti.

Po paskaitos visi buvo pavaišinti ponių paruoštais pyragaičiais ir kavute. (k)

• PASAULIO LIETUVIS, 1975 m. birželio mėn. Nr. 15. Leidžia PLB Valdyba. Redaguoja Stasys Barzdukas, 18308 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119. Administruoja Stasys Džiugas, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629. Prenumerata metams \$3.

• MUZIKOS ŽINIOS, 1975 m. sausio-birželio mėn. Nr. 1-2. Leidžia Amerikos Lietuvių vargonininkų-muzikų sąjunga. Redaguoja Algirdas Kačanauskas, 227 N. 7th St., Brooklyn, N. Y. 11211. Administruoja Ona Zubavičienė, 6 Oak St., Slark, N. J. 07202.

Lietuvių Operos devynioliktojo sezono valdyba savo baigiamajame posėdyje. Iš kairės: Jonas Mockaitis, Irena Navickaitė, Vytautas Radzius, Jurgis Vidžiūnas, Vaclovas Momkus, Vladas Stropus ir Rūta Grauziniene. V. Jasinevičiaus nuotrauka

"VIENAS MAŽAS GYVENIMAS"

Atostogaudami pasirenkam lengvesnio turinio knygas, iš kurių vieną aš ką tik baigiau skaityti neseniai išėjusią iš spaudos. Tai "Vienas mažas gyvenimas", parašyta mano buvusio kaimyno dr. H. Lukaševičiaus autobiografija, bet įjungianti daugeliui ir kitų bendro likimo lietuvių svarbių gyvenimo momentų, autoriaus gyvenimo kelyje sutiktų asmenų, o taip pat nors trumpai, bet išsamiai apibudintas tam tikras ir visai lietuvių tautai lemtingas laikotarpis.

Prie didesnių įvykių autorius ilgiau sustoja, kasdienybei akimirksnius te skirdamas, bet kartais poetiškai nušviesdamas. Pradedą nuo savo šeimos ir vaikystės dienų: "Mano mažoj širdy toks neapsakomai didelis džiaugsmas pleveno: koks gražus pasaulis (6 psl.). Ir čia aprašo visą tos aplinkos gamtos grožį. Vėliau Panevėžio gimnazijos gyvenimą, kuriame randame gerai žinomų buvusių mokytojų pavardžių, mokinių išdaigų, įspūdingų nuotykių, toliau Lietuvos universitetas, studentų organizacijos, jų siekiai ir nuotaikos bei pramogos. Po telsių mokslų baigimo karo mokykla ir pirmieji žings-

niai i savarankišką gyvenimą.

Visą šį laikotarpį autorius labai sumaniai pagyvina nepagailėdamas įpinti humoro ir skaitytojas vietomis priverstas maloniai nusišypsoti. Bet su karo mokyklos baigimu netrukus šypsena pakeičia rimtis ir susikaupimas bei kančia, užimanti didesnę knygos dalį, pradedant sovietų okupacija, artimųjų trėmimas, nekaltų žmonių žudymai ir palikus mylimą gimtąjį kraštą, jaunystės ateities svajas, draugus ir artimuosius, paskutinė autoriaus odiseja į nežinią. Kelionė ilga ir sunki, pilna pavojų ir kliūčių, nes karo bombos visos iš paskos, galiausiai visų išsvajotoji Amerika. Čia vėl tartum vaikui teko pradėti pirmuosius žingsnius žengti iš naujo. O tas kelias autoriaus ilgas: "Miškiniai — Giedraičiai — Molėtai — Panevėžys — Kaunas — Vilnius — Ryga — Berlynas — praga — Budapeštas — Viena — Strasburgas — Paryžius — Dakaras (Afrikoj) — Rio de Janeiro — Buenos Aires — Montevideo — Sao Paulo — Hrinidadas (Britų West Indijoj) — New Yorkas". 187 pusl.

Knyga turi 190 puslapių, suskirstyta į daug mažų skyrelių su atskirais pavadinimais. Iš kiekvieno skyrelio rašytojas galėtų sukurti atskirą knygą, bet šioji yra norint nušviesti vieno žmogaus viso gyvenimo vingius stengiantis vartoti kuo mažiau žodžių ir kuo daugiau minties, pritaikyta šių dienų skaitytojui ir jai greičiau tiktų antraštė — mažo žmogaus didis gyvenimas, nes tik garse-nybės ir turtuoliai gali apvažiuoti visą pasaulį, ką atliko autorius būdamas turtingas dvasioje, apsiginklavęs diplomais ir laipsniais, bet elgeta materialiai einas iš kiemo į kiemą duonos prašyti. Šioje knygoje dažnas atras pats save ir ne vieną pažįstamą.

Jei autorius ją būtų išleides daug anksčiau, tai būtų labai greit laida išsibaigusi, visi joje aprašomi įvykiai būtų dar jautresni nei šiandien. Mažas gyvenimas yra tada, kai žmogus gimsta ir

REFRIGERATION ENGINEER

With 1st Class Refrigeration license and high pressure boiler operator's license for full time position. Paid vacation, holidays, life insurance, health & accident ins. and pension program. Apply at Shedd-Bartush Foods, 14401 Dexter Blvd., Detroit, Mich. 313-668-5810. An Equal Opportunity Employer (54-57)

JOURNEYMEN OF 1ST CLASS SKILLED TOOL MAKER MACHINE TOOL ASSEMBLER HORIZONTAL BORING MILL Must have at least 3 years direct experience with precision scraping, fitting, and assembly. Steady work & fringe benefits CANTON TOOL & MANUFACTURING 315 Pekin Drive East Canton, Ohio 216-488-1251 (54-56)

Žalgirio šaulių kuopos suruoštos Jūrų Dienos grupė dalyvių. J. Garlos nuotrauka

JŪROS DIENA CLEVELANDE

Žalgirio Šaulių Kuopa, su- būrusi gražų būrelį jaunimo ir brandesniųjų vandens sporto mėgėjų į Jūrų Šaulių Sekciją, š.m. liepos 27 d. prie Erie ežero suruošė tradicinę LIETUVOS JŪROS DIENĄ.

Į iškilmės suvažiavo arti šimto lietuvių ir jas stebėjo žymiai daugiau amerikiečių, nes ta vieta priklauso amerikiečių vandens sporto klubui. Atidaromąją kalbą pasakė

savo apylinkė sulaukia mirties, o autorius apkelia- vo pasaulį daug matė, daug kentėjo ir tai vis likimo blaškomas, ne savo noru.

Lengvas stilius, galima su pertraukomis skaityti atskiras temas, tačiau sun- ku pradėjus nutraukti. Iš- leido Akademinių Skautijos Leidykla. EČ

• David Krasinskas bir- želio 12 d. baigė Doherty Memorial gimnaziją Wor- cesteryje. Jis priimtas į Colgate universitetą, Hamiltone, N. Y. ir gaus \$500 stipendiją kasmet su sąly- ga, kad žaistų futbolo komandoje. Jis užsimojęs stu- dijuoti kompiuterių techno- logiją.

Augalotas, plačiapietis David buvo vikrus sporti- ninkas gimnazijoje. Jis va- dovavo gimnazijos koman- dai. Taipogi yra laimėjęs krepšinio, plaukimo bei lengvaatletikos taures.

David veikia amerikiečių skautų draugovėje, kurią globoja lietuvių Aušros var- tų parapija Worcesteryje. Skautuose jis yra įsigijęs 23 specialybes, yra apdova- notas aukščiausiu skauto patyrimo laipsniu — Eagle Award. Jis taip pat buvo apdovanotas skautų Ad Al- tare Dei medaliu ir priklaus- so prie skautų vyčių garbės Strėlės ordino (Order of the Arrow).

Abiturientas David yra ilgamečio SLA bei Sandaros veikėjo Juozo Krasinsko anūkas.

Ohio LB Apygardos pirm. K Žiedonis, mintimis nukėlęs į Lietuvos Jūros Dienų istori- ją ir jų reikšmę tautai. Svečiams ir jūreiviams susė- dus į motorinius laivus, buvo atlikta tradicinė Jūros Die- nų ceremonija, vainikas su tautiniu kaspinu nuleistas į vandenį, žuvusiems Lietu- vos jūrininkams pagerbti. Vainiką į bangas nuleido Jū- rū šaulių sekcijos vadovas A. Andrašius. Gaila, jau iš vakaro 'Neptūnas' buvo kažko užsirusinės ir buri- niai laivai iš prieplaukos iš- plaukti negalėjo. Didelė pa- dėka senam jūrininkui, Cle- velando karių Ramovės pir- mininkui ir maloniam šaulių bičiuliui Antanui Jonaičiui, kuris savo puikiu motoriniu laivu prisijungė prie šaulio Jono Paužos tokio pat laivo ir, su trupučiu rizikos, galėjo visi atlikti tradicinę ceremo- niją.

Po iškilmų krante, šauliai ir svečiai suvažiavo į netolie- se esanti erdvę ir gražų šaulio J. Paužos sodą paruoš- toms vaišėms. Tos vaišės po iškilmų turėjo ir gilesnę prasmę. Kuopos valdyba bu- vo nutarusi ta proga įsteigti 'Šaulių Jūrininkų Fondą', sutelkti lėšų laivams įsigyti.

Fondo pradžia kuopos pirmininkas, ir Centro Val- dybos vice-pirm., Alfonsas Mikulskis su savo žmona Ona Mikulskiene — kuopos

Moterų sekcijos vadove ir Sąjungos Moterų vadove — paaukojo \$1000. Po geros pradžios su aukų lapu dar bu- vo surinkta 180 dolerių. Šaulės iš savo vaišių ir loteri- jos, o šaulys D. Vaičiūnas iš gaivinančių gėrimų sudarė kitą \$180. Tad į fondą sup- laukė 1,360 dolerių. Stam- biausi aukotojai buvo: V. Čečys \$100, G. ir A. Karso- kai — \$25. Viktoras Degutis padovanojo motorinį laivą, kurį atnaujinę jūreiviai ga- lės juo naudotis.

Jūros Diena vispusiškai puikiai pasisekė ir užsibrėžti tikslai pasiekti. Kuopos val- dyba reiškia išskirtiną padė- ką vyriausiai vaišių šeimini- kei E. Šarkauskienei, jos pa- dėjėjoms, nemažai maisto pa- aukojusioms: solistei N. Bra- zulienei ir pianistei G. Kar- sokienei bei S. Vaičiūnienei. Parengimų vadovui D. Vai- čiūnui, gražaus sodo savinin- kui J. Paužai, išd. A. Karo- sui ir Jūrų šaulių sekcijos va- dovui — A. Andrašiumi.

Dėkojame bičiuliams — A. Jonaičiui, p.p. Andrijaus- kams ir visiems aukotojams, parodžiusiems kilnų supratimą Lietuvos šaulių Sąjun- gos tikslams. Taip pat dėko- jame Tėvynės Garsų radijo valandėlei, Dirvai ir foto re- porterui J. Garlai. Pagarba ir padėka kun. B. Liubauskui už paskelbimą šv. Jurgio baž- nyčioje ir atsilankymą į Jū- ros Dieną.

(m)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINŠ Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan- doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ų

PASIKALBEJIMAS TELEFONU

— Yes?
— Hello!
— Hello!
— Ar čia pono Zvimbūno butas?
— Taip.
— Noriu pakalbėti apie Fondo rėmimą.
— Telefonas tarška, barška, negirdėti.
— Apie Fondo rėmimą. Paaukokite!
— Labai tarška, net ausy barabonai.
— Apie Fondą. Prašau paaukoti.
— Aikvoti? Ką aikvoti? Ar kas Fondą išaikvojo?
— Neaikvoti, bet aukoti. Fondui!
— Tarška, kaip pragare. Gal kitą kartą?
— Ar čia ponų Zvimbūnų butas?
— Sakiau, kad taip.
— Noriu pasakyti nau- jieną. Tarp mudviejų.
— Na, sakyk greičiau. Kas ką išaikvojo?
— Naujiena tokia: duo- kite Fondui nors penkinę.
— Tur būt greta jūsų perkūnija? Tarška, barška.
— Juk jūs esate ponai Zvimbūniene?
— Ne, tai ne aš!
— Na gi, iš balso atpa- žįstu.
— Tarška.
— Ei, ponai Zvimbūnie- ne!
— Manęs nėra namie!
— Telefono ragelio trenks- mas ... J.

CLEVELANDE ir apylinkėse

LIETUVIŲ GOLFO TURNYRAS

Darbo Dienos savaitgalį, š.m. rugpiūčio 30-31 d., Clevelande, Sleepy Hollow golfo laukuose, vyks tarp-miestinis lietuvių golfo turnyras. Dalyvauti turnyre jau užsiregistravo Toronto, Chicagos, Detroito ir Clevelando klubai. Laukiame klubų bei pavienių asmenų iš kitų vietovių.

Sekmadienį 8 v.v. (antrą turnyro dieną po žaidynių), Hospitality Motor Inn, 5300 Rockside Rd., Independence bus banketas: šilta vakarinė, gėrimai, šokių muzika ir

• Dovanų skyriuje šiuo metu turime didelį pasirinkimą įvairių gintaro gaminių. Įsitikinkite: Patria — 794 East 185 Street. Telef. 531-6720.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

CLEVELANDO PARENGIMU KALENDORIUS

• RUGPIŪČIO 24 D. Žalgirio kuopos šaulių gegužinė

• RUGSĖJO 13 D. Tautos šventės minėjimas.

• RUGSĖJO 19-21 D. JAV Jaunimo Kongreso atstovų suvažiavimas ir rugsėjo 20 d. koncertas.

• RUGSĖJO 28 D. Birutinių parengimas.

• SPALIO 5 D. 4 v.p.p. Naujosios parapijos salėje popietė su Neringa. Rengia vyr. skautės.

• SPALIO 11 D. Abiturientų balius.

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos metinis susirinkimas.

• SPALIO 18 D. Hamiltono parapijos choro koncertas. Rengia vyskupo Valančiaus lituanistinė mokykla.

• SPALIO 25 D. Žalgirio kuopos šaulių šventė.

• LAPKRIČIO 1 D. ALT S-gos Tarybos ir Vilties Drjos narių suvažiavimas. Vakare, Naujosios Parapijos salėje, Dirvos sukaktuvinis balius.

• LAPKRIČIO 8 ir 9 D. Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 22 D. Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė.

• LAPKRIČIO 23 D. Kristaus Valdovo šventės minėjimas Naujoje parapijoje.

• GRUODŽIO 6-7 D. kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos 5 metų sukakties minėjimas.

laimėjimo dovanų įteikimas. Asmeniui \$12. Į banketą kviečiami ne tik žaidėjai su draugais, bet ir visi clevelandiečiai. Banketo rezervacijas prašome daryti iš anksto šiais telefonais: A. Raulinaitienė 382-5037; J. Račilienė 381-7621 ir L. Nagevičienė 845-4954.

Dėl golfo žaidynių iki rugpiūčio 25 d. raštu registruotis: J.P. Nasvytis, 5150-C Community Dr., Willoughby, Ohio, 44094; telefonu — A. Garka (216) 261-1546. Turnyre — tarpklubinės ir individualinės varžybos. Individualinės varžybos bus pravedamos jaunučių (iki 16 metų), jaunių (16-18), vyrų senjorų (virš 55 m.), moterų ir vyrų — A, B, C ir D klasėse (pagal 'handicap'). Registruojantis reikia duoti vardą, pavardę, amžių, handicap. Trofėjos: pirmų trijų vietų laimėtojams visose klasėse bei grupėse. Klubai rungsis dėl pereinamos taurės ir kitų prizų.

Naudojant handicap sistemą, visi dalyviai turi apylygę galimybę laimėti savo klasėse. Žaidynių registracijos mokestis — \$4 už abi dienas. Įėjimo mokestis — \$5. Tikimės sutraukti 100 žaidėjų. Iki pasimatymo Clevelande! A. Garka

• Mes atidžiai sekame Amerikos ir Europos maisto gaminių įvertinimo spaudą. Ir visus gaminius, kurie gauna aukščiausius atžymėjimus, tuoj užsakome: Patria — 794 East 185 St. Telef. 531-6720.

Jaunavedžiai Audra ir Romualdas Budriai su tėveliais. Iš kairės: Audros tėvai — Laima ir Romas Petruliai, iš dešinės Romualdo tėvai — Gražina ir Jonas Budriai.

SUKŪRĖ LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ CLEVELANDE

Su pavasario žiedais ir paukščių čilbėjimais, šių metų birželio 21 d. Audra Petrulytė ir Romualdas Budrys žengė svarbiausią bendro gyvenimo žingsnį. Apšviesti pamergių ir pabrolių jie priėmė moterystės sakramentą Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos bažnyčioje Clevelande. Klebonas kun. G. Kijauskas mišiu metu juodu palaimino ir sujungė bendram gyvenimui.

Audra, Laimos ir Romo Petrulių duktė ir Petro Podžūno anūkė, šiais metais baigė Case Western Reserve universiteto Francis Payne Bolton School of Nursing bakalauratės laipsniu ir gavo darbą universiteto ligoninėje.

Romualdas, Gražinos ir Johno Budrių sūnus ir Adelės ir Vinco Benokraičių anūkas, yra baigęs Cum Laude Cleveland State universitetą industrinės inžinerijos bakalaurato laipsniu. Dabartiniu metu jau yra pasiekęs magistro laipsnį ir dėsto tame pačiame universitete. Jis yra narys visos eilės profesinių ir sporto organizacijų.

Vyriausias pabrolas buvo jaunojo brolis Algirdas, kuris šiais metais baigė Ohio Valstybinę dantų Gydytojų mokyklą.

Abudu jaunieji buvo Čiurlionio Ansamblio ilgamečiai šokėjai, o Romualdas dar buvo Grandinėlės ansamblio akordeonistu.

Po bažnytinio apeigų iškil-

mingi pietūs buvo gražiaiame užmiesčio restorane, o po to visi svečiai buvo pakviesti į jaunsios tėvų namus tolimesnėms vaišėms ir šokiams. Sekančią dieną svečiai ir giminės maloniai praleido po pietę jaunojo tėvų namuose. Giminių buvo iš Clevelando, Chicagos, o iš Union, N.J. buvo atvykę Audros krikšto tėvai — Genovaitė ir Kazys Trečiokai.

Yra labai džiugu, kad Audra ir Romualdas mokėjo rasti laiko tautiniams šokiams, sportui ir baigti aukštuosius mokslus. Abudu jaunieji kalba gražiai lietuviškai. Be abejonės, čia didelis nuopelnas yra ir tėvų, kurie užaugino tokias gražias lietuviškas atžalas. (k)

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dr. Vladas A. Raišys, gyv. V. Vokietijoje, šiais Dirvos sukaktuviniiais metais, atsiuntė stambesnę auką 75 dol., pastebėdamas, kad Dirvai suėjus tik 60 metų, jis linkis, kad ji lengvai be finansinių sunkumų pasiektų 75 metus. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Simas Kudirka su šeima nuolatiniam apsigyvenimui įsikūrė Bronx, N. Y.

• Dr. R. Sidrys, Streater, Ill., V. Petkus, Lakeline, Ohio, dr. K. Pautienis, Cleveland, Ohio, ir K. Stundžia, St. Catharines, Ont., Dirvai paremti atsiuntė po 5 dol. Ačiū.

• Ona Silienė, gyv. Floridoje, užprenumeravo Dirvą S. Jagučiai Australijoje ir dar pridėjo auką 2 dol. Ačiū.

ELIZABETH

NAUJA ŠEIMA

Š.m. liepos 12 dieną Vincas Misiūnas ir Veronika Valacevičiūtė-Ščiukienė sukūrė lietuvišką šeimą. Sutuoktuvės įvyko šv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje, Elizabethe. Jungtinių apėigas atliko kun. Juozas Pragulickas. Pabroliu buvo Jonas Švedas, o pamergė — Genovaitė Slepakovienė. Vaisės įvyko jaunųjų namuose, šeimos ir kelių artimųjų tarpe.

Vincas Misiūnas priklauso ALT Sąjungos Elizabethe sk. ir yra valdybos narys. Būdamas visada draugiškas ir paslaugus, jis skyriaus labui parodo daug pareigingumo ir talkos ruošiant įvairius renginius. Augęs Šeduvoje, jis turi aukštaičiui būdingą nuosirdumo bruožą. Vinco nuotaka yra iš Džukijos krašto. Po karo, ji apie 20 metų su šeima išgyveno Lenkijoje ir tik giminių pastangų dėka, jai pagaliau pavyko persikelti ir įsikurti Amerikoje.

Po vestuvių jaunavedžiai savo medaus mėnesio pirmąją savaitę praleido Lake George apylinkėse. Geriausi linkėjimai jų naujam gyvenimui!

(j.vb.)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

SVEIKINIMAS

SVEIKINAME MIELUOSIUS VINČĄ MISIŪNĄ IR VERONIKĄ VALACEVIČIŪTĘ SUMAINIUS AUKSO ŽIEDUS IR LINKIME, KAD JŲ LAIMĖS ŠULINYS NIEKAD NEIŠSEKTŲ.

ALT S-gos ELIZABETHO
SKYRIAUS VALDYBA IR
NARIAI

SUKEITĖ AUKSO ŽIEDUS

Gintaras Dambrava, vyriausias dr. Vytauto ir Aldonos Dambravų sūnus iš Caracas, Venezuelos, birželio 28 dieną susituokė su Lina Vizbaraitė, vyriausia dukra Vinco ir Lindos Vizbarų iš Pasadena, Md.

Jaunasis Gintaras yra baigęs Dartmouth universitetą, kaip JAV valdžios stipendininkas, gilina teisės studijas Franklin Pierce LawCentre, Concord, N.H. Jaunoji Lina studijavo Maryland Institute of Art Fashion Design ir gilino studijas Harvardo Universitete. Tarnauja Jordan Marsh bendroveje.

Vestuvinėje puotoje, kuri įvyko Hillside Hotel restorane, Concord, N.H., dalyvavo jaunojo tėveliai — dr. Vytautas ir Aldona Dambravai, atskridę iš Venezuelos sostinės Caracas, kur dr. V. Dambrava yra JAV ambasadose kultūrinių reikalų attachė ir jų trys jaunesni sūnūs studijuoja įvairiuose JAV universitetuose. Jaunosios tėveliai — Vincas ir Linda Vizbarai iš Marylando su jauniausiu sūnumi Povilu ir dukra Rozita. Povilas, studijuojas Maryland State Universitete, buvo vyriausiu pabroliu.

Vestuvių puotos programą gražiai pravedė Gintaras Karosas iš Bostono. Be raštiškų sveikinimų jaunuosius žodžiu pasveikino jaunojo dėdė dr. P. Dambrava iš Caracas ir jaunosios dėdė žurn. Jonas Vizbaras iš Bostono. Grojant geram orkestrui buvo linksmai pasišokta ir padainuota lietuviškų dainų. Povestuvinei kelionei jaunieji išvyko į Kanadą.

J.V. Sūduvas.

FOR MYERS, FLORIDA

Nors lietuvių dar nėra daug Fort Meyer apylinkėje, bet Lietuvos vardas dažnai nuskamba vietinėje spaudoje ir oro bangomis. Tad nenuostabu, kad Lee County Amerikos Partija, savo gegužės mėnesio susirinkime vienbalsiai priėmė rezoliuciją smerkiančią Dr. H. Kissengerio vadovaujamo valst. departamento viešumon iškeltus užsimojimus išduoti Baltijos kraštų laisvės viltis.

Birželio 15 d., lyg tyčia, Lietuvos vardas buvo paminėtas Fort Myers News-Press dienraštyje, straipsnyje apie Amerikos ateivius iš įvairių kraštų, įsikūrusius Floridoje. Tarp straipsnio iliustracijų buvo, prieš keturis metus čia įsikūrusio, Viliaus Bražėno nuotrauka, net keturių skilčių platumo, jo namuose pokalbio su reporteriu metu. Straipsnyje buvo nurodyta, jog Bražėnas esąs "reguliarus laiško redakcijai rašytojas" ir "norįs įspėti Amerikos žmones", kadangi "žino kas galėtų įvykti čia".

FILISTERIUI

ROMANUI ŠIAUDIKIUI

MIRUS, ŽMONAI ONAI REIŠKIAME
ŠIRDINGĄ UŽUOJAUTĄ IR DALINAMĖS BENDRU SKAUSMU

LST KORP! NEO-LITHUANIA
VYR. VALDYBA

LST KORP! NEO-LITHUANIA
CHICAGOS PADALINIO VALDYBOS
SEKRETORIUI-FILISTERIUI

ROMANUI ŠIAUDIKIUI

MIRUS, LIŪDINČIAI ŽMONAI ONAI
REIŠKIA GILIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ
IR KARTU LIŪDI

LST KORP! NEO-LITHUANIA
CHICAGOS PADALINYS

VYRUI INŽINIERIUI

JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI,

JO BROLIUI PETRUI TRAGIŠKAI
ŽUVUS, GILIAI UŽJAUČIA

CLEVELANDO "PLIENO"
VYRIJA

A.A.

PETRUI AUGUSTINAVIČIUI

MIRUS, JO BROLIUI JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI IR VISIEMS ARTIMIESIEMS
REIŠKIAME ŠIRDINGĄ UŽUOJAUTĄ IR
DRAUGE LIŪDIME

JUOZĖ IR JONAS DAUGĖLAI

KLEMENSUI KARKLIUI

MIRUS LIETUVOJE, JONIŠKYJE, JO
ŽMONAI, VAIKAMS IR BROLIAMS
BENEDIKTUI IR ALFONSUI KARKLIAMS
GILIA UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

PETRAS VAIGINIS
SU ŠEIMA